

f.1.2 Anterioris quinti parisi ramus propago, que inter musculos occultata ad summum perireat humerum. Charakteres illi in secunda hoc modo, et conspectui, huius propaginis soboles notantur, musculis scapulam attollentibus oblatas.

g.1.2 Propaginis f. notatæ ramus in cutem exponreclit, quæ summum integrat humerum, et musculum quo brachium attollitur.

h.1.2 Propaginis f. notatæ ramus musculi brachium attollentis parti insertus, quæ à clavicula et summo humero, quæ is clavicule articulatur, principium ducit.

i.1.2 Propaginis quamvis insignitius ramus, brachii attollentis musculi parti insertus, quæ à scapulae spina exorditur, soboles autem rami i. notati quæ in brachii cutem exporrigit, cum brachij nervorum notis et in utraque figura indicabitur.

6.1 Sextum par. h.2 Posterior sexti paris ramus.

l.1.m Necis quo incuria 1 et in prima figura omisferim, num felicit in apponendis characteribus eos præterierim, quoniam in sinistro latere fortassis illos adhibitos arbitraver: an uero appositor sculptor non expenderit. V. e cuncte sit, ad sinistrum latus e, tuo marte adscribes l. ut sexti paris anteriorum indices ramum, uero accommodabitur illi superculo, quem a sexto pari uersus n. hoc est sepe i. neruum, deduci conspicis. Atque id figura hic inserta monitus, multo præstiteris facilis, quoniam ego, delineationem forte uitaturus, et nibil interim promoturus, iam sculpta ac prælo subiicienda tabula 1 et in ceteris characteribus adiuvare possem.



s.1.2 Septi transversi neruus ex tribus surculis b. e et m conflatus. Quod uero utriusque lateris neruus et in priori figura et in posteriori obliquo ductu incedit, hinc sit, quod inter se penteles thoracis membrana propter cordis inuolucrum quod inibi amplexuatur, hac sede extuberant.

o.1.2 Septi transversi in septum series.

p.2 Sexti paris ramus caudam scapulae sedem petens, et uarijs oblatus musculus.

q.1.2 Anterioris sexti paris rami cum proximoru partium ramis implexus, portio brachii accedens.

r.1.2 Septimum par.

s.2 Posterior septimi paris ramus, similiiter atque alij butus sedis rami sparsus.

s.1 Congressus septimi paris cum proximis paribus, qui neruos in brachium deducit.

t.1.2 Propagines sunt septimi paris, seu potius neruus brachium petentis tertij, ac et notandi, quæ in huius sedis musculos scapulam et brachium mouentes accedunt.

u.1 Octauum par. seu parvum dorsalis medullæ in thoraci uertebris reposante primum.

v.1 Posterior octauum paris ramus.

x.1.2 Octauum paris congressus cum septimo part., quo in brachium aliqui exponriguntur nerui.

y.1 Octauum paris propago secundum superiorem primæ thoraci costæ sedem ad pectoris usque sunt mun proprens.

z.1.2 Surculi octauum paris, seu potius quarti brachium aduentis neruus, qui in huius sedis musculos diffunduntur.

g.1 Nonum par.

b.2 Posterior noni paris ramus.

a.1 Nc y uincum ipsi offenderet, anterior em noni paris ramum et insignitius, hic quoque notantes eius rami propaginem prime costæ exponreclit.

b.1 Propaginis et insignitius surculi in musculos thoraci hic infiltratos protensi. V. erum huiusmodi surculi in subsequentibus paribus costis dilucidus.

c.1.12,13,14,15,16,17,18,19.1 Parva neruorum a nono pari ad uigesimum usque notantur, quibus eadem pene propaginum, et portissimum ad costarium interualla est series.

d.1.1 Surculi intercostalium neruorum sexti paris neruorum cerebri ramum augentes, qui sub tunica costalis succingente costarum radicibus exponriguntur.

e.1.1 In dextro prioris figura latere rami notantur, ab intercostalibus neruis in musculos uaria serie excurrentes, qui thoraci inferuntur. V. erum in sinistro latere paulo expressius cuiusmodi ramos insigniti. Nam i. et ramos indicant in elatiorem partem exponreclit musculi brachium.

f.1.1 Nam i. et ramos indicant in elatiorem partem exponreclit musculi brachium.

g.1.1 Pectori adducentes, cuius fibra deorsum obliquè ut et praesentes rami, porrigitur, et uero et

h.1.1 rami indicantur in humiliorem eius musculo sedem excurretes, ac oblique sursum reflexi. Por

i.1.1 to et rami ostenduntur, obliquè descendentes abdominis musculo exponreclit. Et rami insinuantur in musculum propagati, cuius ope brachium uersus dorso humiliora ducitur. At

o eiusmodi

et usmodi uarijs spectatibus tuncundisimam ramlorum ductus & inflexus ex ipsa pottus sectione, quam hinc ubi omnes delineari nequeunt, obseruandi uentient.

v.1 In dextro latere y ponitur, indicatum neri sobolem papillæ clavigitam.

6.0.1 Ramuli à decimoctavo pari & decimonono principiū accedentes musculi femur mouētū sexti, 7.0.1 Primus nervus brachium accedit, qui in extrema brachij sedis cuto digeritur. Verum in utraq;

figura secundus brachium subingrediens nervus erit, & tertius. Quartus, & quintus, & sextus, 8.1.2 Secundus brachium petens nervus, quem Galeno plus satis tribuens, graciliorum quam oportuit expresti, secus quam in figura huius libri calci infusa.

9.0.1 Secundinoris propagines, que capitibus anterioris cubitus flecentium musculi digeruntur, 10.1.2 Tertius brachium accedens nervus. Quod uero secundus & tertius nervus paulo magis quam natura habent in brachij extremitate delineantur, in hoc factum putato, ut nervi in uice in pluia ramagis quam natura distantes, omnia ad amissim oculi subiectantur.

v.1 Tertij nervi propago in cutem excidens, inter musculum peccori brachium adducentem, & cum qui brachium sursum dicit.

φ.1 Tertij nervi ramulus capiti oblatus, musculi cubitum flecentium posterioris.

χ.1 Tertij nervi propago, in cutem anterioris brachij sedis diffusa.

ψ.1 Hic congressus tertij nervi portionis cum secundo notatur, uerum iam sepius obseruauimus tertium nervum a secundo augeri, ut in figura etiam pince, que huius libri calcii adhibetur.

ω.1 Secundus nervus post congressum ipsius portionis cum tertio nervo deorsum prorepens.

Γ.1 Secundus nervi surculus capiti exprorectus oblongi, & radium in pronum ducentis musculi.

Δ.1 Nervi secundi ramus secundum radium ad brachiale usq; propinquans, ac externam primi pollicis internodij sedem sub cute imbi ascendens, ubi humilius Δ reponitur.

Θ.1 Nervi secundi ramus, iam dicto ac Δ insignito crastior: qui mox in duas propagines, Λ nimtrā Σ dividitur.

Λ.1 Rami quem Θ in signitu elatior propago, sub cute secundum internum latus repens musculi oblongi, & radium in pronum ducentis.

Ξ.1 Rami Θ insigniti inferior propago.

Π.Σ.1 Inferioris illius propaginis Ξ notatae duo principiū rami, secundum internam cubiti sedem ad uolam usq; frequenter exprorecti, quemadmodum Σ in dextera delineatum est manu.

Φ.1.2 Quartus brachium subiens nervus. Huius nervi propagines etiam si accurate in utraque delineatae sint figura, posteriori tamen duntaxat characteres adhibitus sum, ne prior figura plus satis hic obfuscatur.

Ψ.2 Quartus nervi propagines musculis interdum extendentibus diffusæ.

Ω.2 Quarti nervi ramus in cutem posterioris brachij & cubiti articuli sedis exprorectus.

32.2 Quarti nervi propago cutem accedens humiliori sedi extermi lateris brachij obducens.

33.2 Quarti nervi soboles in exterioris cubiti regionis cutem ad brachiale usq; protensa.

34.2 Diuīsio quarti nervi, quā iam extero humeri tuberculo infidet.

35.2 Elatior dictæ modò diuīstionis ramus.

36.2 Elatioris rami 35 notati, in exteriorem pollicis, indicis & medij sedem propaginum serice.

37.2 Demissor ramus diuīstionis 34 indicare, qui ulnae exprorigitur.

38.2 Propagines communi strantur demissoris rami 27 insigniti, que musculis inseruntur, ab extero humeri tuberculo initium ducentibus.

39, 40, 41.2 His notis propagines notatur demissoris illius rami qui ulnae exprorigitur, quas offert tria musculorum initia, ab externa ulnae regione secundum ipsum longitudinem pronatis.

42.2 Rami illius ulnae exprorecti, ac 37 insigniti finis, ac surculi, quos articulo brachialis cum cubito præbet.

\* 1,2 Quintus brachium ingrediens nervus.

43.1 Tertij & quinti brachii accedentiū neruorū series, in musculos internā cubiti sedē occupantes.

44.1 Tertij nervi ramus radio exprorectus, ac postmodum in internam secundum pollicis, indicis & medij digestus.

45.1 Quinti nervi ramus ulnae attenſus, & propagines deritans internā sedi minimi digiti, & annularis, & medij.

46.1 Rami

- Rami illius qui ulnae attendit, ac 45 insignitur, propago externa sed minimi digiti, et antea  
 46.1 Lritis, et medii oblati.  
 47.2 Sextus in brachium pertinens nervus.  
 47.3 Sexti nervi non procul a brachialis cum cubito connexu definetur.  
 48.1 Sacralis pars a foveo nervo in cutem, cui is expongitur, excurrentes.  
 20.21, 22, 23, 24.1 Quinq[ue] paria nervorum e lumbarum uertebris egredientur.  
 49.49.1 A uigintimo pari principium ducens ramus, cum feminali arteria ad testem exponre c<sup>r</sup>et.  
 50.50.4 Series nervorum per abdominis musculos.  
 51.1 Rami e nervis qui abdominis musculis offeruntur, in musculum excurrentes, quo brachium uer-  
 sus dorsum humilio ductur.  
 52.52.2 Posteriores rami nervorum e lumbarum uertebris procedentium. Porro ramuli qui in priori  
 gura bus characteres 20., 21., 22., spectant, illi sunt qui ramum a genit. sexti paris nervorum cere-  
 bri costarum radicibus exponre c<sup>r</sup>et, ac etiam ramuli sunt digesti in principium sexti femur mo-  
 ventium musculi. Ramuli autem 23. et 24. spectant, illi sunt qui musculi hanc dorsi partem fle-  
 dentibus offeruntur.  
 53.27, 28, 29, 30.1 Sex sacri ossis nervorum paria. Ramuli illi qui numero proximi sunt, illi cen-  
 tur, qui ex parte et uterique cervicis implicantur, aniq[ue] musculos pariter accedunt.  
 53.1 Primi pars ossis sacri, seu uigintiquinti paris propago, interne ilium ossis sedi, ipsi q[ui] adeo  
 abdominis musculis hinc ab ilium offe procedentibus exponre c<sup>r</sup>et.  
 54.2 Vigesimiquinti paris propago gibbum ossis ilium accedens, et musculis inibi cluniumq[ue] cuti re-  
 mos offerens. Hinc et subjacentibus partibus ramuli pertinent.  
 55.1 Ramus est propaginis 54. insignit, qui hic musculis offeratur.  
 56.1,2 Dorsalis medulla terminus ab his coniuge, induitusq[ue] procidens.  
 57.1 Primus femur subiens nervus.  
 58.1 Primi femoris cruris uec nervi ramus cutem accedens.  
 59.1 Primi cruris nervi portio musculis implicita.  
 60.1 Secundus in crus prorepens nervus.  
 61.1 Secundi cruris nervi ramus, secundum internam femoris et tibiae secundum ad summum usque pedem  
 sub cute prorepens.  
 62.1 Rami 61 insigniti, in pedis sumnum distributio.  
 63.1 Rami 61 insigniti, notatu digni s<sup>e</sup>boles cuti anteriorum genu secundum ambienti digesti.  
 64.1 Secundi crus petentis nervi portio, femoris profundiora subintrans.  
 65.1 Portionis illius quam 64. notauimus ramus facile primarius, ac quinto femur mouenti insertus  
 musculo.  
 66.1 Tertius in femur pertinens nervus.  
 67.1 Tertij crus petentis nervi s<sup>e</sup>boles, in musculos digesta, pubis ossis foramen occupantes.  
 68.1 Tertij femoris nervi ramus in cutem exponre c<sup>r</sup>et.  
 69.1 Tertij femoris nervi portio alio permanens, et musculis implicita.  
 70.1 Praecipua modo dicta portionis s<sup>e</sup>boles musculo distributa tibiam mouentium secundo.  
 71.1,2 Quartus, idemq[ue] crastinus in femur procedentium nervus.  
 72.1,2 Quarti nervi propago in posterioris femoris sedis cutem magna ex parte diffusa.  
 73.1 Quarti nervi s<sup>e</sup>boles in muscularum capita de prompta, quorum origo a coxendicis ossis appen-  
 dice pendet.  
 74.1 Quarti nervi ramus, primum quarti tibiam mouentis musculi portioni a femori offe principium  
 ducenti oblatum, ac mox in cutem excurrens, que inferiori sedi obducitur, posterioris regionis  
 femoris et genu articuli.  
 75.1 Rami quarti crus petentis nervi, qui capitebus offeruntur musculari, ab inferioribus femoris ca-  
 pitibus principium ducentum.  
 76.1 Quarti nervi in duos crastitic impares ramos diuisio, quam inter humiliora femoris molitur  
 capita.  
 77.1 Gracilior ac exterior dicta modo diuisio truncata.

- 78.78.1 *Exterioris trunci propago, cutem subiens externe tibiae sedis obductam.*  
 79.1 *Exterioris trunci propago cuti subiens, anteriorem tibiae sedem ambienti.*  
 80.1 *Interior cr. gl. truncus magna quarti nervi divisionis.*  
 81.81.1 *Interioris trunci propago cuti tibiam posterius integenti substrata.*  
 82.1 *Propago exterioris trunci, interiori trunco commixta.*  
 83.1 *Interioris trunci in pedis humiliori sedis distributio.*  
 84.1 *Portio rami 78 notati, pedis superiora accedens.*  
 85.1 *Portio interioris trunci, que cuti ex porrigit anteriori sedi articuli obductae, quo talus tibiae articulatur.*  
 86.1 *Interioris trunci ramus, pedis superiora accedens, sed interim in alto latitans. Qua autem ratione interioris exteriorisque truncorum series subinde variet, in ipso decimoseptimi Capitis contextu sum explicatur. Praeter figuram, quarum modo indices expressi, subsequentibus Capitulo mirè ea confert, qua presenti libro colophonem additurus sum. Quamvis enim illa non ad hunc librum sed ad Epitome sit parata, quia tamen postremam et forte etiam ueriore ipsum delineauit, non ab me facturum duxi, cuius notas aliquando in margine subsequentium Capitum ponere.*

### DE DORSALI MEDULLA ET NERVO rum ab ipsa producentium numero. Caput XI.

Dorsalis medulla ab offici medulla differente.



**D**ORSALIS<sup>3</sup> medulla neruorum modo substantia cerebri à qua origine sūnit correspondens, quanto magis à cerebro recedit protenditurq; tanto (neruorum etiam ritu) compacter duriorq; efficitur. Variat enim plurimum ab aliorum ossium medulla impene humida, propemodumq; fluidi, siquidem hanc, & præcipue ipsius substantiam molliorem pinguedini, vel ad ipsi assimiles licet in ossium finibus nutrienti humectandisq; grauis affluato. Quapropter ex hac nullum proflus nervum neq; durum neque mollem exoriri repertus. Quin etiam praesens medulla nec cerebri, aut dorsalis medulla in uulneris obtegitur, nec præterea ipsi adeo digna notatu arteriae ac uene obtunduntur. Quapropter etiam nulla ratione cerebri & dorsali medullæ similis est, neq; ulla illi cum sensu organis aut musculis communio existit. Quum interim dorsalis medulla non paruum cum multis communione sibi uendicet. Quippe si rerum Opifex hanc non produxit, duorum alterum sublequeretur, aut enim omnes corporis partes capite inferiores, ac à<sup>b</sup> nervis sexti pars reruorum cerebri propagines nullas admittentes, motu desistuerent arbitrario, tristitiumque sensu piraientur: aut rerum in singulas partes à cerebro deriuari necesse esset. Verum si motu carerent, tunc homo non amplius animal, sed lapidea lutea ue responderet statu. A<sup>c</sup> cerebro autem in singulas partes exiguum & grandem neruum porrigere, artificis esset neruorum securitatem nihil pendens. Nam non solum gradem nervum, ut qui rumpi confringi que possit, longo progressu deduci non erat tutum, uerum ne aliud quoddam validorum etiam organorum, & minus adhuc ueniam aut arteriam. He enim ut dorsalis medulla à propria origine grandes amplexus enascentes inflar caudicis in progressu uarie discinduntur, & quum corporis partibus appropinquant, serculos singulis partibus offerunt, qui materiam ipsi à principio oblatam communicent. Vnde etiam latius fuit dorsalem medullam uelut flumini aliquem, ex fonte nimis cerebro effluentem, per eam de dem qua transit geniculatum nervos tanquam sensu & motu arbitrari uectores germinare, uti modò rerum Opifex probèt molitus. Cæterum quando dorsalis medulla inflat alterius cerebi omnibus propemodum partibus sub capite positis censetur, hanc quoq; oportebat similiter ac cerebrum duro & ferendis iniurijs pertinaci munimēto, ac uelut propugnaculo cingi. Cuti uero id sit, in primo libro, dum dorsi uertebrarum structura prosequitur, ab initio dicitur est. Praeterea dura etiam membrana dorsalem medullam amplexantur, nisi omnino specie respondentis, quibus cerebrum obuoluitur, etiam si distantia inuicem non congruant. Crafiam enim seu duram cerebri membranā à tenui in caluaria distare, gratia distensionis contractionisq; usorum tenuis membranae & ipsius adeo cerebri, in septimo libro declarabitur. In uertebrarum autem finibus, ubi membranae dorsalem medullam ambiant, dura tenuem contingit. Atque hoc uno inuicem membranæ pugnant: ac eo præterea, quod tertium quoddam inua-

Dorsalem medullam procreandi necesse fitas.

Dorsalis qui mununda.

Officiat.

Membranæ inuicem.

inuolucrum egregie ualidum nerueum que duabus illis quae dorsali obducuntur membranis, extrinsecus cir<sup>o</sup>nducatur. Neque profectio incaecum haec molitur Natura; quippe quum dor salis medulla quedam cum cerebro obtineat communia, quædam peculia<sup>r</sup>a: in communibus quidem communis est fabrica, in peculiaribus autem propria ac differens. Sunt porro communia, substantiam corporis similem habere, & neruorum esse principium. Peculiaria uero, moueri quidem cerebrum, ac pulsare naturali quodam motu, non fecus atque cor: & cerebrum inter immobili osse comprehendendi, non moueri uero dorsalem medullam uertebris qua mouentur inclusam. Merito itaque ipsis paratione, dura membranae, dura nimurum & tenuis, cir cumuouentur: una quidem praepuc<sup>o</sup>, ut colligat simul uasa que in eis excurrunt, & totam eorum substantiam utcumque mollestr constringat: alia, ut in uolucrum efficiatur, & a cir cun datis ossibus munit, ipsa etiam ossa & cerebrum & dorsalem medullam ambient, uelut propugnaculum quoddam & murus, sufficiens citra noxam excipere impetum eorum que aut fecare, aut frangere, aut altero nocere possunt. Ceterum quoniam cerebrum tenuissimæ membranae uasa pulsant crassam membranam, tanto interculo a tenui mebrana in caluaria priuatione diffat, quantum ipsis dum dilatantur, suscipiens fat sit. Quoniam uero dorsalis medulla non pulsat, neque distendit, utr<sup>o</sup> que membrana simul coecit, ne minimum quidem mutuo diffite. Porro quod nullus qui sensu dignoscet queat, motus capitatis ossibus adsit, in uertebris uero motus sit iurius, dorsali medullæ tertium id in uolucrum, cuius paulo ante memini mus, obductum uisit. Nam nobis dorsum inclinantibus, ob id que etiam dorsali medulla ne cessario flexa tensa ha, hæc præcepit nullo eiudi modi in uolucrum succincta frangetur. At dor salen medullam unicam (uti & cerebri fedes, à qua principium dicit, unica simplex que est) iustificat Natura factam esse, neminem latere arbitror, quem homini duo dorfa pro creari suist plane ridiculum, atque ad plurimas actiones ineptum, quod que dorsalis medulla validior per uertebras simplex, quam gemina prorepat. Quam uero sit Galeni ratio uana, quod cerebellum simplex esse docet, ut unica fieret dorsalis medulla, in septimo libro explicabimus. Quanquam sa ne & hoc loco hominis medulla dorsalis ueniat expendenda, si quidem per totam ceruicem & ad thoracis usque medium aliquando & inferius nonnulli, simplex ac indiuia mollii que ad huc deorum fertur, neruos duntaxat generat, & diffundit. Quam uero thoracis me diu perrespit, ut duri ac motui potissimum seruentibus propagandis nervis idonea reddere, non simplex amplius, sed in innumeris secta sibofore descendit, non aliter profecto quam si fequentes multas que tenuissimas chordulas simul recte tensas membranas cuipiam illigares, ac deinde per singula foramina per quae nervi profiliunt, unam atq; alteram chordulam ex mu tuis illi connexu tantisper distribueres, quoque unica tantum superest let chordula, dorsalis medullæ fini respondens. Ad eum nanque modum dorsalis medulla in nervos abfumitur, qui per foramina in uertebris exculta elabuntur. Quanto autem artificio haec concingata sint, partim in primo libro exequutus sum, partim uero in sequentibus Capitibus recensere conabor. Ceterum nervi, quos dorsalis medulla per uertebras ducta, ac paulatim in progressu gra cilescens distribuit, refractionis professoribus sexaginta, & interdum quinquaginta octo en merantur, modo triginta, modo uiginti nouem complexi paribus. A dorsalis enim medulla se de septem ceruicis contenta uertebris, septena exiliunt paria. A medullæ autem fede per thoracis uetebras, duodena dependent paria: à quin autem lumborum uertebris, quinaz ab ossi sacro sena, quomuis inter omnia quinque inferiora ossis faci nervorum paria, si quando id sexformetur ossibus, quodammodo gemina dici possint, quum nervi utrinque antrorum & retrorsum dicuntur ab una radice uix extati. Dorsalis uero medullæ terminus ex ossi facro procidens, nervi non cefetur, neque in ramulos qui nervorum nomen merentur cel sat: quanquam aliquando illum fam ex facro osse offide dependent in tres impense breues surculos diffundi uiderim, tunc facro osse quinque solum ossibus conformato. In canibus autem & alijs animalibus, pro dorsi ossium numero nervorum dorsalis medulle parium frequentia quo differt. Vt nihil de Galeni libris de Partium usu sententia dicam, quando os sacrum quatuor tantum ossibus formari arbitratus est, nullum que aliud os illis subiici scriptum reliquit. Ex illa enim sententia colligere promptissimum est, quam aliorum Anatomicorum placitis, dum illos libros nobis tradidit, anxiè institerit, quam que inuicem confona nobis scripta reliquerit.

*Que dorsalis  
cum cerebro  
habet commun  
itas, & que sibi  
est peculia<sup>r</sup>a.*

*Dorsalis est  
unica.*

*L. 8. de Vta  
partium.*

*Vbi dorsalis  
ueluti e multis  
fasciculis con  
tinguitur.*

*Quot nervo  
rum paria à  
dorsali disci  
dantur.*



ODO haec tenus<sup>3</sup> memorie non exciderit primae ceruicis uertebræ cum occipitis osle, & secundæ item uertebræ cum prima superiori tradite articulationis species, merito in praesentia Naturæ prouidentiam sedulio admiraberis, quæ primo ceruicis pari, & secundo, non ceterorum ceruicis aut thoracis neruorum ritu, sed peculiari quodam, duarum primarum uertebrarum articulationibus impedita, utā insculperit, ac duos utriusque paris, quemadmodum & in facro osle utrinque machinata fit exortus: unum quidem anteriori corporis sedi, alterum uero posteriori extorrigens.

*Quam uiam  
Natura pri-  
mo pareretur  
pari.*

Quippe ut & posteriori primi paris propagini concinna via prepararetur, Natura in primæ uertebræ eminentiore fede ad radice posterioremq; regionem ipsius cum capite articulationis finum exaluit, atq; hinc etiā occipitis ossi finum insculpens foramen efficit primæ ceruicis uertebræ, ipsiō occipitis ossi commune. Ne si fortasse integrum foramen tenui illi uertebræ (uti in canibus, quibus gradior est uertebra, euuenit) insculpisset, ipsa quam aliquoquin magno indigat robore, multis perforationibus inutilia redderetur. Quinetiam quo foramen id arcuus esse possit, Natura posteriori primi paris exortum gracilem efficit, cumq; in musculo duntata distribuit, quia prima ceruicis uertebræ in occipitis os inserviunt, & eos qui ab occipiti osle in transuersos eius uertebræ processus implantantur; aut, ut clarius dicam, in quarti & quinti musculos caput mouentium parum musculos, praesens propago spargitur, ac dextra quidem propago in dextrilateris deperditur musculos, sinistra ante in finitimi: quod etiā tota neruorum serie semper, nisi aliud addiderit, subaudiri uelim. Cæterum ab hoc posteriori primi paris exortu seu propagine furculas etiā de ductu in principium musculi à transuerso prime ceruicis uertebræ, & aliquot subsequentium uertebrarum principium sument ac scapulam sursum attrahentis. Altera primi paris propago non semper conspicua, nimis quam gracilis est, atque ab anteriori dorsali medullæ regione enata, excidit inter primam ceruicis uertebræ & occipitis os, iuxta latus teretis ligamentis secundæ uertebræ procellum (quem denti assimilamus) occipiti colligantis. Hæc propago ut gracillima est, ita etiam mox in musculo absursum, qui anteriori uertebrarum sedi obnati, dorsum mouentium primum par recèsentur. Secundum neruorum par, quando prorsus ex lateribus subsequentium parium modo pronasci nequit, utpote ab articulatione duarum superiorum uertebrarum offendendum, aut quid si foramen inibi uertebræ efficit insinuatum, articulationis robur omnino infirmaretur, Natura uertebræ noxam fugiens, secundū par ut frequentius, binis exortibus seu propaginis exorti operare precium putauit, ac posteriori propaginem, quæ anteriori longe est crassior (quoniam & ipsa gracilis usitatur) per latera posterioris secundæ uertebræ processus, quem spinam vocamus, eduxit, ubi id opportunissimum tuellissimumq; iter (uti in primo docuimus libro) machinata. Praesens propago quam utrisq; primi paris propaginis crassior sit, in plures quoq; dividitur ramos. Similatq; enim prodit, in duos crassitic impares diffindit, ac crassior apud ribus quodammodo ad posteriora sursum transversum tendit, ex spine nimis secunda uertebræ lateribus, surus spinas medium, ubi mutuus est utriusq; lateris musculorum posteriori ceruices regionē occupantiū congressus. Ramus iste tertij paris<sup>9</sup> sobole huc exortus coactus, ac ex dictiori iam musculorum medio in exteriora prolapsus, contrario penitus ductu ex posterioribus sursum in priora ad caput contendit, atque inibi in uniuersam capitum cutem tam quam circa aures, quam post aures ad uerticis usque summum habetur, surulos spargit. Huius rami progressus accurate proper subseuentium parium seriem uenit perpendicularius. Ab illis enim paribus ramī à uertebrarum lateribus ad ipsiarum spinas pertingit, & hinc refit extorrum per mutuum musculorum utriusq; lateris cōgressum, & surus hinc à spinarum seu posteriorum procellum apicibus, dorsisq; medio antrorum seu surus corporis latera ascendunt, & in musculos digeruntur à spinarum apicibus principiū ducentes, uti subsequentes nervorum series ordine docta est. Cæterum posterioris secundi paris propaginis minor ramus in proximorum musculorum principia diuarticatur, sunt autem illi tertii & sexti paris<sup>9</sup> musculi, eorum quos capitis motibus praefere dimicimus. Anterior secundi paris propago admodum gracilis, ab anteriori dorsali medullæ sede originem mutatur, atque inter secundam & primam elabitur uertebram ad latus radicis, eius secundæ uertebræ processus, quem denti comparamus. Digeritur autem hæc propago mox in musculos anteriori ceruicis uertebrarum sedi adnatos, qui primum par musculorum dorsi motus autorum constituunt. Tertium nervorum

*Secundi par-  
vis exgreffatis  
series.*

nerorum à dorsali medulla prodeuntium par ex<sup>o</sup> communi foramine secundæ cervicis tier-  
 tebræ & tertie procdit, mox ab egressu in duos discis ramos.<sup>o</sup> Posterior retrorsum flecti-  
 tur, ac inter musculos cervicis extedentes, qui dorsum mouentū septimus & octauus enumerat<sup>o</sup>  
 tur, ac deinde inter caput mouentū secundum par occultatus, ad secundæ vertebræ spinam  
 contendit, atque hinc ex mutuo muscularum posteriorem cervicis sedem occupantium con-  
 cursu in posteriora excidens ad cervicis properat latera, <sup>o</sup> mulculo suffultus, qui ex carne con-  
 stitutus membrana buccarum motus opifex censetur.<sup>o</sup> Anterior aut tertij paris ramus, in qua-  
 tuor spargitur propagines, ac primamusculos dorsum mouentū primum ac secundum im-  
 plicat.<sup>o</sup> Secunda propria declivis ducet, quartum ad neuorum par, cuidam ipsius surculo  
 commiscida, in dictos nuper musculos ablumpit.<sup>o</sup> Tertia autem sursum contendit, ac po-  
 steroris secundi paris propaginis ramo in uerticis cutem excurrenti conreditur, unā cum illo  
 (uti prius dictum est) dispergenda.<sup>o</sup> Quarta autem tertij paris anterioris rami propago in mu-  
 sculos digeritur, qui transuersi uertebrarum processibus connotati, cervicem in latera mouent:  
 & eum pariter qui à transuersi uertebrarum cervicis processibus principium ducens, scapu-  
 lam sursum uellet.<sup>o</sup> Quartum cervicis neuorum par è communi tertie & quartæ uertebra-  
 rum foramine excidens, tertio pari similiter in duos partitum ramos.<sup>o</sup> Posterior aliorum quire  
 trorsum ad spinam inter musculos occultatur & reflectunt modo, uersus tertie cervicis uertebræ  
 spinam contendit, in progressu illis quibus intertextur mulcili, surculos diffundens. Quādo  
 aut spinam contingit, per mitrum elabitur congressum, muscularum posteriorem cervicis re-  
 gionem occupantium, atq; hinc in latū membranæ digeruntur muscularum buccarū motus au-  
 torē præcipiunt.<sup>o</sup> Anterior aut quarti paris ramus, ternas educte propagines, ac unā promit, cui  
 tertii paris<sup>o</sup> propago commiscetur, queq; in musculos deripiunt, stomachi subfratos, ac cer-  
 uicem flectentes.<sup>o</sup> Secundam uero propaginem in musculos distribuit uertebrarum lateribus  
 adnotatis: cuiusmodi fit quoniam beneficio cervix in latera ducitur, ac is qui à transuersi collis  
 uertebrarum processibus principium ducet, scapulam sursum allicit.<sup>o</sup> Tertia propria duabus  
 nuper dictis gracilior, declivis fertur, cum quinti paris<sup>o</sup> sobole congressura, ac simili cum illa et  
 sexti paris<sup>o</sup> propagine septi transuersi neruū confitutur.<sup>o</sup> Quinto pari, quod prædictis qua-  
 toru fuccedit, quinta uertebra cum quarta iam præbet: ipsum uero similiter atq; quartum in  
 duos discindit ramos, ac posteriorem ad spinam apices retinet, eodem profus modo  
 digerendum, quo posteriorem quarti paris ramum digeri diximus. At prior anterior uero quin-  
 ti paris ramus, primum<sup>o</sup> sobole spargit muscularis cervicem flectentibus, dein' grandiore de-  
 promit, qui deorsum repens ramulos utriusq; uicini paris, quarti nimirum & sexti excipit, & il-  
 lis adactus,<sup>o</sup> uerum<sup>o</sup> septi transuersi efformat, qui præcipua quinti paris constat propagine,  
 & exigua sobole quarti paris, & item exigua sobole lexit. Interdum uero & septimi paris transuersi  
 lus septi transuersi neruus accedit, at tunc quarti paris soboles ipsi nulla ostenditur. Atq; hæc sanc-  
 regio admodum industræ septo transuersi neruos elargitur. Variat enim id à ceteris muscularis  
 non figura solum, uerum & functione. Orbicularis enim forma (uti in secundo recentissi-  
 mus libro) uisit, & situ obliquo donatur. Mox caput ipsius à quo fibre dependent, non ut  
 quispiā arbitaretur, ex pectoris osse, ac costarū cartilaginibus, aut uertebrarum corporibus  
 eductus, sed in media totius septi regione, que neuosa est, id consistere nobis persuasum ha-  
 bemus. Ac proinde ueros fibris illis motum largituros, & proreperi ab alto operæ precium  
 fuit, ut in uniuersam ipsius fedem suam uim ex aquo diffundenter. Si uero Natura neutrō fe-  
 pti partibus, que pectoris ossa, costis & uertebris connascuntur, inservisset, septi finis in ipsius  
 medio haberetur: quū neutrō in muscularum initia portius quam fine extorrigi, Anatomes  
 professoribus axioma sit. Atque hac ratione septum duntaxat neutrō à cervicis uertebris mu-  
 tuatur, longo enim progressu eos ducere, quum posset ex proximis sedibus emitte, Opificis  
 esset ignorantis, quid magis in fabrica conduceret. Hac igitur occasione septo sublimes trans-  
 mittuntur neutrō, uniuersum thoracem perrepantes. Ne uero in progressu perclitentur, eos  
 interfipientibus thoracem membranis adnexuit, unum neutrō singulis membranis exteriori  
 firmans. Nec profectò minorem cōditores industræ arguit, id quod adhuc anterioris quin-  
 ti paris neutrōrum cervicis est reliquum, atq; in<sup>o</sup> musculari præcipue inferitur, cuius auxilio bra-  
 chiū atolluntur. Hic enim quia ingens grauecī membrū impene<sup>o</sup> sursum attolare debebat, for-  
 ti ualidoq; indigebat neutrō, quem Natura ipsi leuisissime à commemorata quinti paris portio  
 ne deduxit. Natura enim ab hac portione ramulos quo<sup>o</sup>dam porrigit<sup>o</sup> muscularis scapulam at-  
 tollentibus, primum ab externo huius portionis laterē neutrō deriuat, qui foras emergens, atq;  
 in multas scissis soboles cutem implicat, qua atollens brachium muscularis integratur. Deinde  
 reliqua portio in profundo recondita, simulacrum scapulae cervici appropinquat, in duos ma-

Quinti paris  
finitus.

Quinti paris  
finitus.

Sep. trans.  
uero neu.  
confitut.

R. et quan.  
terioris ran-  
gant parisi.

gnitudine impares partitum ramos.<sup>o</sup> Anterior, qui & gracilior est, sub summi humeri cum clavula<sup>o</sup> connexu porrigitur, & musculi brachium attollentis parti fiboles spargit, que à humero humero & clavicula inibi principium ducit. Atque hic ramus cuti nullum exproprietat<sup>o</sup> surculum, nisi interdum extreme gracilem, aliquousque humeraria uena concomitantem.<sup>o</sup> Posterior uero eius quinti parisi portionis, quam in profundo recondita declivem ferri distinximus, ramus qui anteriori crassior est, postquam gracilem exproprietat<sup>o</sup> ramulum<sup>o</sup> musculo hinc à scapula sursum ad os referens proficisci, infide<sup>o</sup> foraminis instans semicirculare in scapula elatione costa exsculpto. In hoc foramine posterior hic ramus uena quoque & tenui anteriori concomitantus, mox propaginem diffundit<sup>o</sup> musculo sinum occupanti, quem inter scapulae spinam & clavatorem ipsius costam haberi scripsimus. Insuper in musculo brachium attollentis fedem digeritur, à scapula spina & summo humero pronatam. Verum hic ramus in praesentem musculum non totus exhaustur, sed<sup>o</sup> surculo quoquam cutem brachii externae fedi obductam adit, quem secundum exteriori latu<sup>o</sup> insertionis ramus ille ab alto transmittit, quam musculus is brachium attollens in humerum molitur. Eadem fanè industria & à succedentibus neruorum paribus seu neruis in brachium progreditur ad musculos scapulari mouentes, nerui transmittuntur, qui omnes intimis mulcetur fedibus potissimum inferuntur. Cæterum nunc tempore

*Sexti paris  
series.*

est, sexti & septimi parisi serie<sup>o</sup> sermoni subficiere. Sextu<sup>o</sup> par sub quinta uertebra excidens, eadem cù cateris paribus serie ad ceruicis musculos<sup>o</sup> posteriorē ramū dispensat, tu eos qui ceruicis & capiti præsumt motibus, tū illorū capita<sup>o</sup> qui respirationis opifices ex ceruice thorace accedunt, quanq<sup>o</sup> & hi potissimum ipsorum neruos a septimo pari & octauo quoque seu primo thoracis par i<sup>o</sup> mutantur. Anterior augen sexti paris portio, postquam<sup>o</sup> neruus exproprietat<sup>o</sup>, qui quinto parisi portioni ad neruum septimi transuersi constitendum permiscetur, cum contiguis paribus, septimo nimirum & octauo<sup>o</sup> coit, & uarii rufus diffunditur, neruus unum cum proximis partibus efformatur, qui in manu contendit. Priuatum uero præter cetera ceruicis paria, lessum par<sup>o</sup> portionem notatu dignam deorsum ad scapulae cauum transmittit, & ramu quoque tum ab hoc, tum & a cateris coniugis ad musculos digeruntur, qui scapulam sursum ducent. Validis enim & magnam molem attollentibus musculis uarias quoque ac frequetas neruorum propagines inferi, quam maxime ratione est conponum. Septimi etiam paris ex communi fexte & septima ceruicis uertebrarum foramine probantur, magnus cum dubiis proximis coniugationibus sexta uidelicet & septima congressus perficitur, atque huius potissima portio in manu fertur. Ab hoc enim pari & quinto & sexto ceruicis, & primo & secundo thoracis uertebrarum omnes manus nerui propagantur. Qua autem serie illi digeruntur, peculiari Capite perfec<sup>o</sup> ior, modò interim adhuc addens, septimum par interdum ramulum septimi transuersi nero uo offerte, & perpetuo<sup>o</sup> ramum in posteriord ad spinam ducere, qui præter ceteras propagines in musculo posteriori ceruicis sedi instratos digestas, aliquot etiam offert latere membranœ musculo, qui buccas mouet, atq<sup>o</sup> ex carne a membrana constituitur. In hunc enim mulcendum quinto parisi neruorum cerebri<sup>o</sup> propagine per<sup>o</sup> cœcum foramen excidente, ac deinde ab omnibus paribus uertebrarum ceruicis (li primu<sup>o</sup> excipias) fiboles pertingit, uniuersi secundum musculi fibrarum ductum exproprietate, ac proinde etiam ad uenas & ligamenta multifariam (ut ductum illum seruit) reflex, accuti etiam communicate.

*Septimi paris  
series.*

### SERIES D<sup>O</sup>VODECIM PARIVM NERVO<sup>rum</sup> dorſalib<sup>o</sup> medullæ, thoracis complexe uertebris. Cap. XIII.

*Primi paris  
thoracis, fe  
dibus, dorſalibus  
delle uer  
uas, illi  
u series.*



RIMVM thoracis neruorum<sup>o</sup> par, inter septimam ceruicis uertebrarum et thoracis primam, quinque humiliorum ceruicis parium modo existens, superioribus dorſalib<sup>o</sup> medullæ neruorum paribus comparatum, opportunit<sup>o</sup> octauum nuncupabitur. Hoc i<sup>o</sup> ratiæ similitudine excidens, in duos imparis diductum ramos, <sup>b</sup> posteriorē, qui & gracilior est, retrofum ad spinam inter musculos uertebris hic a dnatos reconditū detorquet, à quo in progreffu<sup>o</sup> surculo accipit radix<sup>o</sup> musculi à prima thoracis costa in trā<sup>o</sup> uellos ceruicis uertebrarum processus inserti, ac ceruicem in latus (uerius anteriora tamen magis) inclinant. Deinde qui ceruicis capit<sup>o</sup> que in posteriori motibus præficciuntur musculi, ab hoc ramo octauo pari surculos adipiscuntur. Quod autem eius ramii septima ceruicis uertebræ spinam contingit, extorfum dicitur: & rufus transuersum à spina abscedens, pagines offert humiliori sedi eius<sup>o</sup> musculi qui scapulam mouentium secundus ac maior emeratur. Insuper & musculo scapulae basi inferio, scapulamq<sup>o</sup> ad dorsum trahenti, ac deinde illi

¶ illuc hominis thoracē mouentū tertium recessuimus. At anterior octauī paris ramus, posterior longe insignior, septimi, sed magis adhuc interdū noni paris nō minimā portionē cum ipso congreidentem fulcīpīt, totusq; uariē uiciniis paribus commixtus, sī unicam ipsius demploris propaginem, in manus fertur. Ex demissiorī nangī ipsius fede ubi iam proximis paribus se commisicut, propaginem antrorum emittit, quae secundūm prime thoracis costae ductum ad pectoris ossis uel summum perlatu, in progreſſu furculos difpenſat thoracis musculo à claviculari in primam inferto costam. Præterea huius propaginis terminus in illos digeritur muscleos, qui à pectoris ossis summo principiū ducentes, furculam exporrigitur, tum ad mamillarem capitū processum, tum ad os v imaginū comparatu, & ad laryngis cartilaginem feuto non abſilim, quanquam interim & his musculis à ſexto pari neruorum cerebri fiboleſ ferantur, ut & à primo intercostali neruo, quem mox noni paris propaginē eſe dicam. Quæ autem octauī paris in manum fit ſeries, cum reliqua manus neruorum explicacione perſequar, id & hoc loco ſubiungens, ab octauī pari, ſeu potius quanto manum petente neruo, quum is aliam accedit ex poſteriori ipsius regione etiam ramos pullulare, in cauam ſcapulae regionem digefit. Nonum par inter primam & ſecundūm thoracis uertebras originem ducens, octauī quoque paris ritu ramum in poſteriori ablegat, ſimili quo dammodo ratione arque poſterior octauī pari ramus digerunt. Deinde non minimam ſui partem octauī porrigenſ, ut ſu dicam loco, in manum fertur, reliquam uero ipsius portionem primo coflarm inter ualio offert, qua ſecundūm prime costae ductum ad pectus uelque fertur in progreſſu, ut & re liqui coflarm inter ualios exporrigitur, ſoboles diffundens in muſculos thoraci in cum bentes. Porro decimū, undecimū, duodecimū, & reliqua ad primum uelque lumborum, ſeu uigilium par, ſubfrequentia, cadem quo dammodo ſerie digeruntur. Quippe omnia mox atque in uertebrarum lateribus exiliere, bipartitō ſeinduntur, ac minor gracilior ſeruum retrorū ad uertebrarum spinas detorquet, inter muſculos uertebris adnatos latians. Sunt uero illi, quos dorsi & thoracis motibus hic praefit retulimus. Videlicet humani thoracis motorū quartus, in canibus uero & ſimis ſexus: deinde dorsum mouentium ſexti pari alter, mox et alter octauī pari, & circa ſuperiores thoracis uertebras alter primi, & ſecundūm caput mouentium, & alter tertii pari, & alter quoq; quarti pari muſculorum dorsum priuatim mouentium. In his enim muſculos thoraci neruorum poſteriorē rami ſparguntur: ueruntamē in illos tantum non abſumuntur, ac quum iam ſpinarum attigere apices, extorſum properat, inter mutuum dextroſinistra lateralis muſculorum congreſſum procedentes, atque in muſculos poſtmodum digifi, qui ab illarum quas contingunt ſpinarum apicibus principium mutuantur: quorum claſſe (præter aliquot nuper commemoratos, præcipue autem alterum primi paruſi muſculorū caput mouentium) ſunt, muſculus ſcapulam ad dorsum trahens, totiq; ſcapule basi infertus: & humilior pars eius muſculi, quem ſecundūm ſcapula mouentū numeramus, ac monachorū eucillus coferimus, qui hac parte ſcapulā deorū ſum uellit, mox humani thoracis motus opificum quintus, & it etiam qui brachium deorū dorso adducit. Et præterquam quod à poſterioribus horum parium ramis furculi in muſculos digerantur, etiam aliquot in cu- tem dorſo inſratam contendunt, at minus frequentes quam nerui in manus, aur pectoris, aut colli cutem pertingentes. Ceterū anteriores præſentum parium ramū furculos offerunt ſe- ti pari neruorum cerebri ramo ſub tunica coſtas ſuccingente coflarm radicibus exporrigitur, illisq; furculis aduicto. Dein preſentes rami coflarm exporrigitur inter uallis, uena item que arteria concomitans, & proprio ſinu coflarm anteriori inferiori ſed in culpo uecti, ſecundūm coflarm ductum in anteriora properant. Ramū enim ueris exporrigit ſolus, ad pectoris uelque os pertingunt: ramū autem ſecundūm ſpuras dextera costas, haud unā cum illis ceflant, uerū in abdominis uſq; anteriora ſuper peritoneum reputant. Ab hi ramis in progreſſu ſparſa admodum propaginē ſeries in muſculos thoraci adūtratoſ diffunduntur, ē quorum numero ſecundūm eſt thoracis mouentium, & qui brachium pectori admouet, & qui ſcapulam pectori adducit, & qui brachium deorū ſum uellit, & oblique descendens abdomenis muſculos. In hō enim muſculos propagines ab intercostalibus neruis offeruntur, ſingulē tanta induſtria ad coſtas, & uenas, ac arterias, & ligamenta reflexa, ut ad amulfum muſculorum quibus porrigitur, fibrarum inſelis reſinant. Atque ut hi muſculos thoraci inſratim ab intercostalibus neruis propagines exhibentur, ſic à ueris ſpuras coſtas ſuperantibus, ſoboles quoq; abdomenis muſculis communicantur, fibrarum etiam illorū quibus attenduntur muſculorum obſeruantes. Porro à propaginibus muſculos implicantibus, neruuli etiam thoraci cuti offeruntur, non quidem certa neq; nunquam aberrante ſerie, ſed ſparſim, colq; prorū ſu modo quo errantes ualorum rami, arboriſtis Græcis nuncupati, digeruntur. Vt cumq; uero uaria, neq; ſibi constans

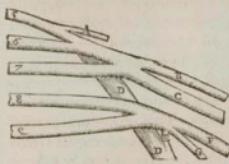
*Noni paris  
ſeruit.*

*R. diuorum  
parium & tho-  
racis uerte-  
bris proſile-  
tum ſeruit.*

ſit

*Nervi papillarum presentes.* Sit eiusmodi nervorum cutem petentium series, Natura tamen uerita, ne tenero adhuc in infantia familiare illius alimentum, amare exigit papilla nonnunquam atrocis denegaretur, ex etum papillis sensum imparti uoluit, quo teneroru infantuli laborum mollesq; linguae contat, et papillam uoluptate afficeret, qua homines illeci, hanc promptius fugendam contrahant, et offerant. Ac proinde a nervis serere qui quartum costarum perreptant interuallum, propagines diffunduntur in musculum, cuius beneficio brachium pectori adducimus: atque ab illis propaginibus surculi in papillam pertingunt, similiter quia penis efformatus substantia conflant. Ceterum ut praesentes surculi duodecimo nervorum pari quo dammo no peculiares censendi sunt, ita sane decimo octauo & decimonono paribus id priuatum ascribendum uenit, quod surculos offerant principio sexti sensum mouuentium mulculi, quod hinc uertebarum lateribus pronaesci iam multo ante commemorauimus.

NERVORVM IN VNIVERSAM  
manum series. Caput X I I I I.



PRESENTI figura plexum, de quo in Capitulo contextu mox in initio agetur, & qui supra primam thoracis costam anteriori in facie consistit, nudum exprimerat conatus sum, quem admodum in postrema Anatomie mihi Patauij occurrit. Vt uero delineatio est confectior, omnes ramos a quinto, sexto, septimo, octauo & nono paribus alto quam in brachium deductos, refeclos fixi, quem admodum etiam a dactylo ex quo hanc tabula

lam desumpsi, eos absceueram. Non est tamen, cur quis in omnibus hominibus huiusmodi prorsus plexum se obseruatur arbitretur, quem si mibi admodum uarius inter secundum occurrerit.

Characteres autem quibus hec figura insignitur, ita se habent.

5, 6, 7. Radices sunt partum nervos constituentia, qui brachium subeunt, illuc refectae, quod a uertebris 8, 9. iam procedere. Nervi uero brachii illuc sunt abruncati, ubi iam in brachium prolabuntur.

A Portio est quinti paris, a qua tandem nervus deducitur, qui brachii subeuntii primus numeratur.  
B Secundus nervus. C Tertius nervus.

D Quattuor nervi, qui libe ex posteriori sede prodit congressus quinti paris & sexti, portionemque assunt ex posteriori sede congressus septimi paris, ac deinde sub octauo paris nonius congressus propens, etiam ramum. E insignitum ab illo progressu ita atque hic expressimus assunt. A quibus uero commixtionibus congressibus ue reliqui nervi prodeant, etiam absque characterum opera notum est, modo illis quo brachium petunt, unum adhibeam characterem.

F Quintus brachium petens nervus.

G Sextus brachium petens nervus. Verum ut hunc plexum adhuc accuratius obscrues, non piget figuram intueri, quam butius quarti libri calci infundam duximus.

*A' gulis  
parvulas ner-  
vi in brachium  
ducantur.*



*Implexus ner-  
vorum brachi-  
um adducunt.*

D brachium a quinto, sexto, septimo cervicis nervorum paribus, ac deinde a primo secundoq; thoraci seu totius dorsalis medullae uertebris contente octauo & nono paribus sex nervi digeruntur, quorum seriem prole-

quar mox atque Naturae operum studiofios admonuo, ut accurate nervum in brachium porrigenitorum originem contemplent: ita enim nervi brachium adiutur, statim ab ortu ad uertebrarum latera permiscuntur coeuntq; & rursus inuicem dirimuntur, ac denudo congregiuntur: ac potest tremo ieparantur, ut ne uitquam dicere queas, quis nam brachii nervus ab hoc illo uependat pari. At uerius quodammodo sex praecipios nervos ab illa commixtione nervorumq; congerie ac contextu reticulari principium ducere alfrues, atque hic implexus ram elegans est, ut ab illius effige chordulas Cardinalium galeric apperas, artifices primum misere committere q; dicere rent. Quod autem Natura artificio hoc peculiari & incredibili spectatuq; iucundissimo utatur, quo nervos longissimo progressu deducendos, duriores ac iniurias ferendis pertinaciores reddit, neminem ambigere existimo, potissimum si implexum nervorum crus petentium prius speciauerit, neque nimium interim Galeno in primo Affectionum locorum libro acquirevit.

Certe

*Primum nere  
utrum.*

Cæterum<sup>4</sup> primus brachium subiens neruus, eius quinti pars nerorum ceruicis<sup>1</sup> ramis<sup>2</sup> boles est, qui in<sup>3</sup> musculi brachii atollentis fedem à scapula spina pronata digeritur, Atque hac soboles tantum in externa brachii regionis cutem paulo sub medio longitudinis brachii diffunditur, imbiq<sup>4</sup> cellat. Quippe inferiorem huius regionis cutem<sup>5</sup> alia exilis propago implicat, que prædictæ nuper sobolis modo ex alto emergens ab eo editur neruo, qui neruorum brachii<sup>6</sup> quartus erit. Atque hæc propago non solum dicit<sup>7</sup> iam cuti surculos offert, sed & illi cuti soboles deruit, que sedem externam posteriorem<sup>8</sup> cubiti ad humerum articuli amplexatur. Præfentes nerui, ut & omnes quoque cutem accedentes, membrana fulciuntur, quam cum multis alijs dissectionibus profectoribus carnosam uocare libuit, atque inter hanc & cutem prorepunt in homine multo adipe etiam immersi, membranamq<sup>9</sup> illam cuti pertinaciter committentes, ac pilorum modo interim graciles. Deinde non eandem perpetuò in situ, numero & crassitate retinent feriem, sicut in maioribus uasis: neque parem numerum, neque situm, neque magnitudinem accurate obseruari, iam ante relatum est. Porro cœteri quinque nerui per axillam brachium subeunt, atque in plures ramos quā primus sparguntur, linguis maiores crassiores ut spectantur.<sup>10</sup> Secundus itaque brachium petens neruus, ab implexu quem neruoso brachium subituros ad tertiebrarum latera efformare dixi, principium ducir, atq<sup>11</sup> ita nemo hunc neruum alicui pari uero acriberet, quod non uno, sed pluribus neruorum paribus textus ille constitutivus. Cæterum præfens neruus brachium sub<sup>12</sup> musculo cubitum flecentium anteriori ingreditur. Vbi enim duo illius musculi capta inuicē sunt coitura, neruus ille primum in brachium fertur, que etiam loco<sup>13</sup> musculus brachii pectori adducens insertionem secundum humeri longitudinem molitur, ut etiam<sup>14</sup> musculus brachii attollens transversum inibi humero implantatur, præter insertionem quam hac propemodum regione<sup>15</sup> musculus tentat, qui ab humiliori scapulari costa pronata brachii in posteriora alicit, ac demum eius quoque<sup>16</sup> musculi, cuius beneficio deorsum uestis dorsi humiliora brachium agitur, inserio fecundus inibi occurrit. Secundus igitur brachium petens neruus, priori cubitum flecentium subditur musculo, & sub<sup>17</sup> interiori eius capite quod à scapula processu anchoræ speciem referente originem ducit, occultatus, utrisque cùm musculi capitis<sup>18</sup> surculum offert, ac declivis prorepens sub posteriori nuper commemorati musculi sed de reconditum. Quas uero propriae deinceps diffundat, ubi & tertium neruus hinc seruante deduxero, subfigim. <sup>19</sup> Tertius neruus secundo humilio, ex illo quoque prodit complexu rei uicem, quod iam prius à neruorum radibus brachium adeuntibus confici diximus. Neruus iste quām alam perreptat, ramum promit<sup>20</sup> inter muculum brachii pectori adducentem, & illum quo brachium attollitur, cuti exponetur, quā illorum muculorum obducitur lateribus, quā illi se mutuò continent. Similat<sup>21</sup> uero tertius neruus humero appropinquat, mox etiam cubitum flecentium anteriori musculo cooperit, atque simul cum secundo neruo deorsum properans<sup>22</sup> ramum<sup>23</sup> capiti prebet<sup>24</sup> muculū cubitum flecentium posterioris, quod etiam interdum & à secundo neruo propaginæ quadam donatur. Cæterum Galenus afflit, à tertio præpositi nobis numeri neruo, postquam is ramulum hunc in caput muculū cubitum flecentium posterioris diduxit,<sup>25</sup> tantam propaginem diffundit, illamq<sup>26</sup> secundo neruo cōmiseri, quanta fecundus portio est, hæc sub anteriori cubitum flecentium muculo prorepens. Deinde subdit, se semel obseruasse, à tertio neruo ad secundum nullam communicari propaginem. Nos fāne aliquoties utrumque animaduertimus, sed multo sibi & perpetuo qualis in homine, à secundo neruo<sup>27</sup> propaginem notatu digna crassitudinis ad tertium neruum deprimatram speciatim, qua tertius neruus crassiior reddebat. Ut cuncte uero sit, siue tertius secundo propaginem impatiatur, siue à secundo (quod uestis duco) ad tertium propago pertinet, siue etiam nullus secundus cum tertio congressus sit,<sup>28</sup> secundus neruus perpetuo deorsum ad anteriori articuli cubiti sedem contendit, muculū cubitum flecentium anteriori tectus, & in progreßu ab externo ipsis laterē ramulum spargens in caput<sup>29</sup> musculi ab humeri offe principium ducentis, & radio ad brachialis radicem inserti, radiūq<sup>30</sup> in primum mouentis. Quum primum uero secundus neruus ad anteriorē usque cubiti articuli sedem cubitiū flexum pertingit, secundum externum latus<sup>31</sup> tendit<sup>32</sup> musculi cubitum flecentium anterioris ad carneam<sup>33</sup> ducit<sup>34</sup> membranam, in cutem dispendans. Mox enim atque ab alto emerit, in duos crassiti imparcs fecut ramos, quorum<sup>35</sup> unus qui gracilior ac superior est, aliquo usque cum humeralis uestea<sup>36</sup> ramo secundum radiū ad medium usque cubiti longitudo dinem exprorecto, ac deinceps uestis ulna appendicem tendenti deducitur, uniuersam cutem radio incumbentem prætenuibus surculis intertexens, quorum<sup>37</sup> præcipius inferiorē radij appendiſcim superans, ad secundum usque pollicis pertingit internodium hic, uti & toto progreßu,

*Neruos cu  
tem subeun  
nos eandem  
per propon  
re seriem.*

*Secundi ner  
uus in griffis.*

*Tertij ingref  
fus.*

*Secundi cum  
tertio cogref  
fus.*

*L. 3. de Ad  
mi. diff.*

*Reliquæ scia  
di seriat.*

inter

inter carneam membranam & cutem repens, sfolesq; tenuissimas diffundens. Huic surculo pollici exorrecto interdum ramuli accedunt, permisceruntq; ab ijs secundi nerui propagini, bus, quas modo internæ summae manus cutem adire ferbam.<sup>4</sup> Humilior enim crassior<sup>5</sup> ramus eius secundi nervi cliviforis, quæ iuxta cubiti flexum perficitur, statim in duas queque di- rimuntur propagines, sub<sup>6</sup> media proreptentes uena ab humerali ad communis uenæ constitutio nem proficente.<sup>7</sup> Vna harum propaginum quam elatiorem appellare nihil prohibet, post quam dicitur iam uenæ succumbens, ad<sup>8</sup> uenæ communis usque originem obliquo ductu ac ceflit, relictæ uena cuti subtendit, & in descensu elatius ad radij fedem nonnulli oblique con- scendens, secundum internum latus<sup>9</sup> musculi oblongi & radio proprij ad brachialis uisquera dicent perlert.<sup>10</sup> Altera propago, quam memoria doctrinæq; gratia in scholis humiliorum nuncupo, magis oblique quam medium cubiti flexus autem communis origo conflatur, de orsum fertur, ac tandem uenæ maioris cubiti sedi cuti potissimum oblate attenfa, ad brachiale usque<sup>11</sup> proreptit, in multis exiles furculos in progressu absumpta. Nam prius quam longo du- ctu in cubiti regionem seratur, in duos praecipuos partitur ramos, quorum<sup>12</sup> unus quodammodo de radij regioni exporrigitur,<sup>13</sup> alter uero ulnae, ac uterque crebro brachiale superat, ramulos in cutem internæ summae manus sedi dispargens. Dein ab illis ramulis qui Veneris monticulum condescendunt, interdum sfoles in externam manus sedem excurrunt, nervali<sup>14</sup> commicendi cutem primi pollicis interdij externe regioni obducant implicantibus, atque in hunc mo-

*Tertij nervi  
ad cubiti infus  
flexum pro  
gressu.*

dum secundus absumitur nerus. Tertius autem nertius simulatque secundi neri<sup>15</sup> propago ne adaequatur, frequenter<sup>16</sup> ramulum in cutem dispensat, anteriori brachij sedi hinc obnatam. Hinc ut ab initio in alto repositus, cubiti flexum accedit, & equali proponendū interduo in pro greflu à secundo difans, ac interiorem sedem fibi uendicans. Tertius enim nerus nō ad amul- sum per medianum cubiti flexus fedem in cubitum delabitur: uerum anteriori sedi insidet<sup>17</sup> tuber culi interioris humeri, ac super internum latus quodammodo uehirit insertionis<sup>18</sup> musculi- bitum flectentium posterioris. Quum uero hanc transcedit insertionem, in multis<sup>19</sup> dirimi tur propagines, seriatim tunc recensendas, ubi<sup>20</sup> quintum neruum ad cubitum usque fermoriter deduxero, qui una cum tertio in musculos digerit, fedem cubiti interiorem occupantes.

*Quarti neri  
in brachium  
ingressus, ip-  
sius series.*

Quartus nerus à reticularillo neruorum iuxta uertebrarum latera implexu prīcipium quo que ducens, omnium neruorum qui in brachio porrigitur longi crassissimus est, & similes atq; tertius occulatus cum ipso in brachium properat,<sup>21</sup> axillari uenæ & magna manus arterie attemens, moxq; insignes utecumque sfoles<sup>22</sup> musculis distribuens, quorum ministerio cubitum extendimus. Priusquam uero praefens neruus ad medium usque longitudinis brachij per tingat, oblique retrosum<sup>23</sup> ad humeri os contorquetur, hoc & musculos cubitum extendentis intercedens. Verum ante q; penitus reflectatur, ab interno ipsius late<sup>24</sup> propaginem emitit, quæ<sup>25</sup> inter musculos cubitum extendentis & posteriorem cubitum flectentium in internam brachij sedem procidit, uniuersi in huius sedi cutem absumenda, furculosq; partim sursum partim deorum multiplici serie sparsur. Porro ipse quarti neri trunca, ad eum modum se- cundum humeri posteriora reflexus, sensim ad externam brachij sedem properat, ac ab externo latere<sup>26</sup> propaginem edit, quæ<sup>27</sup> inter exteriorem cubitum extendentium muscularum & caput oblongi musculi radium in pronum ducentis ex alto emergens, in cutem dispensatur exten- brachij & cubiti articuli sedi obducant. Quum primum autem quartus nerus in alto semper latitans,<sup>28</sup> exterior humeri contingit tuberculum, posteriori ipsius sedi innititur, in qua huius neri nomine<sup>29</sup> finum à Natura priuatim sculptum diximus, quòd nerus muscularis occulta- tus, atque hic in frequentem sfolem spargendus, tuò uetheretur. Mox enim arque nerus ille in cubitum ducitur,<sup>30</sup> ramum promit, qui ex alto emergens, errabundo ductu sub cuto de bra- chiale usque proreptit, frequentes furculos in progressu eductens, à quibus cutis exteriama cu- biti fedem obtegens intertexitur. Deinde quartus nerus in duos<sup>31</sup> discinditur trunca, in profundu, ut & ipsorum radix, reconditos. Horum<sup>32</sup> alter altero elatiōē est, ac radio exporrigit: alter autem qui humilius confitit, secundum ulnari deorum fertur. Elatiōē penitus<sup>33</sup> in ter superioris latus musculari bifido tendine brachiale extendentis, & exterioris inferius ut latus mu- sculi longi radium in pronum ducentis ad brachiale contendit, in progressu gracie ramulos utrisq; quibus attendit occultaturq; muscularis cōmunicans. Vbi uero elatiōē hic ramus bra- chiale accedit, per<sup>34</sup> transuersum properat ligamentum, in externa radij fedi bifido tendine bra- chiale extendentis obducant. Ceterum mox atque praefens quarti neri ramus externam bra- chialis sedem<sup>35</sup> contingit, in duas dirimitur propagines, quarum altera duplice furculo extera- pollicis regioni offertur, altera uero in duas lecta sfoles, unam indici porrigit in ipsius exte- ram sedem duplice quoque furculo absumentam, alteram autem medio largitur digito, eam

simpli

simplicem induitamq; interno lateri exterioris sedis eius digiti applicans.<sup>x</sup> Demissor ramus  
 quarti nervi iam cubitum ingredientis in duos ramos<sup>y</sup> sectionis, qui ulnæ ex porrigitur illico  
 frequentes edicit siboles, ac primam donat capiti<sup>z</sup> musculi indicem, medium & anularem  
 extendenit, secundam capiti<sup>b</sup> musculi cuius auxilio minimus exteditur digitus, tertiam autem  
 offert<sup>c</sup> musculo brachiale simplici tendine extendet. In ipso autem secundum ulnam procellu  
 praesens ramus<sup>d</sup> tribus muscularorum principijs ab ulna originè ducentibus<sup>e</sup> propagines exhi  
 bet, ac eorum quidem principiorum primus musculus est, qui radium in pronum ducentum  
 brevior uisit: mox ille qui triplicem diffundit tendinem, ac unum brachialis ossi primum pol  
 licis os sustinet innecit, secundum primo pollicis ossi, tertium secundo pollicis ossi & ter  
 tio. Dein musculus, qui tribus pollicis ossibus infert, pollicem extendendo uerlus indicem  
 dicit. Mox musculus, cuius beneficio index, ac interdum quoque mediis à police extorsum  
 obliquè aguntur. Horum namque muscularorum principijs seriatim ab ulna pronacentibus, à  
 præsentis quarti nervi rami siboles offeruntur, accuratè fibrarum eorum muscularorum ductum  
 obseruantur, qui obliquè ab ulna uerius radium pertinet. Quod uero huius rami<sup>f</sup> reliquè est,  
 brachiale non confundit, multoq; minus in minoribus abfumbris digitos, sed uniuersum hic  
 ad brachialis radicem cessat, aliquot surculis brachialis cum cubito articulū implicans, ad hunc  
 fanè modum quartus nervus in ramos spargitur. Porro<sup>g</sup> quintus nervus à commemorato iam  
 sepius nobis plexu inferius quam quatuor haec tenus descripti, principiū nanciscitur, ac quanto  
 attensus per axillam in brachium fertur, nullas omnino siboles cuiquam brachij parti distri  
 buens. Nam indiuis<sup>h</sup> inter muscularis cubitum extendenit interiore, & cubitum flectentū  
 posteriore secundum internā brachij sedem occultatus tantisper porrigitur, dum<sup>i</sup> internum  
 humeri contingat tuberculū, ad cuius posteriore reflectitur fedem, hic priuatim exigens  
 finū, quo aptè in cubitū uechit. Quemadmodum enim tertius nervus anteriori humeri  
 tuberculi sedē occupare dicitur est, ita fanè & quintus hic nervus in posteriori fede eius tubercu  
 li consistit, pariq; quodammodo serie cum tertio digeritur. A duobus namq; præsentibus  
 nervi propagines omnibus offeruntur mulcili interna cubiti sedem occupantibus, qui & ab  
 interiori tuberculo humeri, & ab ipsa ulna radioq; principiū mutuantur. Ac à tertio quidem  
 nervi potissimum siboles sparguntur in<sup>j</sup> muscularum secundos quatuor digitorum articulos  
 flectentem, &<sup>k</sup> illum qui tertios corundem digitorum flectit articulos, mox<sup>l</sup> illum qui tertij  
 pollicis ossis flexus est autor. deinde propago quoque à tertio neru<sup>m</sup> illi porrigitur musculo,  
 qui ab interiori humeri producens tuberculum, ac polbrachialis ossi indicē sustinent insertus, bra  
 chialis flexus opifex habetur. Verum is musculus etiam à quinto nervo surculum subinde alci  
 scit, ut & omnes ab interiori humeri tuberculo pronati, ex quorum classe præter nuper comme  
 moratum<sup>n</sup> es censem, qui tēdine late summa manus internæ cuti subnascitur, dein<sup>o</sup> qui quar  
 to brachialis ossi insertus brachiale flectit, mox<sup>p</sup> qui radium in supinum ducentum superior  
 describitur. Porro quintus & tertius nervi etiam si sparsam hanc propaginē deruent fieri,  
 penitus hic non ablumuntur, uerū utrorumque singuli adhuc superfluit rami, insignes fanè,  
 & in plures furculos diffundendi. Ac tertii quidem neru<sup>r</sup> ramus inter muscularum quatuor di  
 gitorum secundos flectentem articulos, & illum qui tertium pollicis os flectit, radio ex porrigi  
 tur, unā cum<sup>s</sup> uena ac arteria hac deductis ad brachiale properans, &<sup>t</sup> transuersum permeans  
 ligamentum in brachialis interna sede tendinibus obductum, iste tertij nervi ramus surculos,  
 de nimis quam obscuros, quibusdā musculus exhibetur dicitur: qui in extrema manu repositi,  
 digitorum motibus quoque præstant, cuiusmodi<sup>u</sup> is elī quo pollex ab indice maximē abduc  
 tur, dein<sup>v</sup> quo pollex indice proximē adigitur, &<sup>w</sup> duo pollicis primū flectentes intermodiū, &<sup>x</sup>  
 tres secundi ipsius intermodiū flexus opifices, mox<sup>y</sup> qui indicem ac medium pollici adducunt,  
 ac<sup>z</sup> duo qui indicis primū flectunt articulum, ac interior denique primū medij digitū os  
 flectentium. Verū his muscularis, ut &<sup>aa</sup> illi qui radium in supinum ducentum inferior est, ner  
 ui potius attenduntur, quam inferantur, aut etiam superficicetus adnascantur. Ipse tamen  
 tertii nervi ramus in uola tres notata dignas & insignes quoque emitit propagines, quarum  
 prima pollicis interna accedit fedem, in duos prius diflecta surculos, secunda etiam binis sur  
 culis internæ indicis sedi implicatur, tertia uero<sup>cc</sup> simplex interno tantum lateri interioris medijs  
 digitū sedis ex porrigitur. Porro quinti nervi<sup>dd</sup> ramus ulnae attenus inter muscularum secundos  
 quatuor digitorum articulos flectentem, & illum qui corundem digitorum tertios articulos  
 flectit, ad brachiale dicitur, uena etiam & arteria cōcomitatus, que ulnæ ex porrigitur, atq;<sup>ee</sup>  
 ad uolam per transuersum brachialis ligamentū tendunt. Hic ramus simulaque ligamentum  
 id superauit, unam propaginē in duos diuisam surculos minimi digitū internae sedi cōmunicat,  
 ac unam similiter in duos surculos diremptam internae sedi anularis digitū offert, mox unam

p quoque

Quinti nervus  
 in brachium in  
 gressu, q̄ si s̄  
 que series cura  
 tertios.

quoque medio digito communicat, quae in diuisa externo applatur lateri, interna medij digiti sedis. Nisi forte uti non infreuerter accidit, à tertio nero duæ soboles indici offeruntur. Praeter has quinti nerui propagines nullas in extrema manus musculos spargi animaduerto, in illos dico quianularum & minimum ad pollicem ducunt, qui primum os minimi & anularis flectunt, cum externo musculo primum medij digiti os flectentium, & illo qui minimum à ceteris digitis in latus remouer. Nam, ut prius monui, his musculis nerui potius attenduntur, quam adnaturuntur. Porro quinti nerui præfens ramus ad hunc modum nō totus absfumitur, utrum perfunctoriæ expendendam promittat propaginem, paulo inferius quam mediū ulnae longitudinis consilit, quum enim ramus hic ulnae emensus est, ab externo ipsius late re propaginem illam deducit' inter musculum brachiale flectentium inferiorem, & inferiorum brachiale extendentium. Propago hinc ex profundo elabens secundum ulnam in externam secundum cubiti porrigitur, & quum externam brachialis fedem contingit, in externam regionem ilorum digitorum ramulos pargit, in quam quartus nero nullas sobole promptit. Diuiditur itaq; ea quinti nerui propago in tres ramos, quorum primus duplice furculo externam minimi digiti fedem adit, secundus duplice quoque furculo externas anularis sedi exporrigitur, tercius autem in diuisa externo implicatur lateri exterioris medij digiti regionis. Quoniam uero quin tus neri, hanc externæ manus sedi exporrigitur diffundit propaginem, subinde uidimus quintum nero tot atque dixi furculos in internam manus fedem non digerere. Haud leui enim obseruari, à tertio nero etiam externū latus interioris sedis medij digiti, & internum latum anularis furculos afflumere, quinto tunc das tantū propagines internæ minimi digiti sedi & unam anularis interiori sedi porrigit. Atque dicam fanē neruorum in extrema manus seriem non inicuendit in te ipso obseruabis, modò ad amissum nero us pollici alterius manus, aut cubiti innixu, ad os ita comprefferis, ut animalis spiritus transiit compressione cohibus, ac pars cui neri inferuntur stupescat. Fit uero id iuxta cubiti articulum nō multis intectum uestibus, aut (ut in obelis mulieribus) multa adipe inuestitum cōmodissimè, nam si pollicem quartum nero aliquandiu comprefferis, fentes externam pollicis & indicis fedem & internum quoque latus exterioris sedis medij stupescere. Quod autem quartum nero cum comprefluerit ut pollicem inter posteriorem ulnae proceum externum humeri tuberculum impingere oporteat, nemine latet, qui modò farda aure quarti neri seriem non obaudierit. Si uero pollicem ad superiorem interioris tuberculi humeri fedem quintum nero cum comprefluerit, ut adnoveris, mox interna externæ fedes minimi digiti & anularis & inferior medij stuporem experientur. At si maiori conatu anteriorem interioris humeri tuberculi fedem comprefferis, atque ita tertium nero obstruxeris, illico interna fedes pollicis & indicis & pars medij stupore labora bunt. Quum uero haec exploreras, perpende pariter, quām leue sit nonnunquam motum integrum adhuc sensu perire, & sensum quoq; motu adhuc integrō aboleri. Nam ut ceteros taccam neros, & ne à reconditis magis exempla petam, da uulnere aut alio affectu quartum nero, quā secundum humeri posteriora reflecterit, aut etiam quā à reticulari plexi ad uertebrarum latera confluentibus exordit, praefindi, aut alijs ex humoris affluxu eiusq; generis malo quopiam ita uiciari, ut animalis spiritus cum ipso non deducatur, & quintus nero interim illius (uti factu est facilissimum) ac integer sit, non nō minimi digiti & anularis extensio perdetur: illorum sensu integrō. Nam quintus nero sensum suppeditans illeſus est, at proprius quarti uictum muscularum digitorum extendentium munus intercidit. Quid si cau quintus nero, integrō interim quarto, cotulit, aut alioqui oblaſt fuerit: non nō parvus digitus & anularis stupescerit, ipsorum interim motu haud corrupto: Atque ut haec de quarto nero & quinto exempli gratia proposui, ita fanē illi quem neruorum series & muscularum natura non fugiunt, expendere configrere promptissimum est, quā sensus illæſo motu aliquando aboleatur: aliquando autem seruit sensu, motus corrumpatur. Neque necellum est eō defleci, quod maiori us animalis ad motū, quām ad sensum requiratur: & multo magis irridendatur eō. Anatomorum principiis ratio, qua e configrit quosdam neruorum furculos motu tantum, alios autem sensu praefendi, qualis uero quis neruorum furculus sensu tačtus destitueretur. Ceterum quoniam haec alii spectent, texti neri (qui adhuc enarrandus supereft) seriem quoque perstringemus. Itius principium ab infima retis iam capiō dieti se deenactur, & in coniugatus per axillam in brachium properat, nullibi in alto reconditus, sed cuius internæ brachij sedis substratos, ad internum humeri accedit tuberculum, in progressu conterminis eius quam perreat cutis partibus frequentem deponens sobolem. Ad interius uero humeri tuberculum, in plures partitur ramos uenae axillaris, propaginibus partim incumbentes, partim quoque substratos. Hi deorsum numerosa propaginum serie secundum ulnam digeruntur, inter cutem & car-

*Qui circa se  
clavum nero  
ram in manus  
series exten  
sione posse*

*Sensum fer  
tus in manu  
per  
nere, & cor  
rat.*

*Lobis de Affe  
ctorum locorum  
cognitione.  
Secundus nero  
in brachium  
grefsus de fe  
nec.*

& carnem membranam deduci, & priusquam brachiale contingat cessantes, perpetuoq; secundum inferiorem cubiti regionem seu ultimam exporrebitur. Praefens nervus cruralis secundum responderet, ubi is cubitum accedit. Quintus autem nervus tertio concurrit, ut etiam secundus, qui priusquam sui portionem tertio offert, crassus uisitatur. Atque hi iuxto ferè quintuplo crassiores sunt: omnium autem plenissimus est, quem quartum enumeraui: quemadmodum summi etiam gracilis occurrit, qui primus recensebatur.

*Nervorum  
cruralium.*

### QVINQVE PARIVM NERVORVM

*ē lumborum uertebris prodecentium series.*

*Caput XV.*



**D**ORSALIS medulla lumborum uertebris complexa<sup>a</sup> nervi, in hoc thoracis uertebrarum nervis magna ex parte conueniunt, quod à singulis rami retrofum ducantur in musculos uertebris adnatos sparsi. Committitur autem hic uertebris<sup>c</sup> musculus humani thoracis motorum quartus, dein dorsum mouentium<sup>b</sup> undecimus, ac demum<sup>d</sup> qui huic subter nitur decimustertius. Atque his musculis propagines à posterioribus urbis offertur, quum illi adhuc reconditi ad uertebrarum spinas ducuntur. Quando autem rami ex mutuo utriusque lateris muscularum connexi, atque ab ipsis spinarum apicibus procident, ad latera denuo excurrunt, cuti &<sup>e</sup> musculo præcipue intexti, cuius opere brachium uerius dorsi humiliora agimus. Anteriores autem horum parium rami in abdominis muscularis, ac illum qui brachium uerius dorfi humiliora detrahit, ipsamq; ad eum cutem diffinemantur, ut & in musculo dorfi motus autorum nonum, & eum qui femur mouentum sextus mihi numeratur. Dein à usigimo primo pari, seu secundo lumborum, una cum feminaria sui lateris arteria per quam<sup>b</sup> exiguis furculis ad testem ducitur, si modò à testi pari nerviorum cerebri<sup>f</sup> ramis costarum radicibus exporrectis, atque in intellina propagatis nulla: foboles ad testes pertingant, nam & ab illis ramis interdum furculos testibus exporrigi animaduertimus. Quinetiam ab anterioribus ramis trium primorum parium ex lumborum uertebris profiliuentum,<sup>g</sup> furculi etiam diffunduntur, qui nuper dictos testi paris ramos costarum radicibus exporrectos accidunt, illosq; adaugent. A tribus uero humilioribus lumborum uertebris elabentum paribus, non minimi crus accidunt: qua autem serice in illo digerantur, secundo ab hoc Capite exequar.

### NERVORVM E SACRO OSSE PRO-

*filientium series. Caput XVI.*



VAM concinnè Galeni ossis sacri descriptiones inuicem, ac demum<sup>a</sup> hominis ossis congruant, primo explicuimus libro, adentes quoque inter sex hominis sacri ossis ossa anteriori & posteriori sede bina excupi foramina, ad eam fanè ut hominis nervorum series à canum & caudatarum simiarum serie plurimi diceret. Ac<sup>b</sup> primum quidem par tam in hominibus quam quadrupedibus inter os sacri ossis primum, & infimam lumborum uertebram ea prorsus ratione que nervorum paria ē lumborum uertebris egredientia procedit, ac mox ab erguson ramum in posteriore non fecus atque superiore paria diffundit, qui etiam similiter atq; posteriores illorum parium rami, digeruntur. Priuatione uero à posteriori regione primi paris sacri ossis<sup>c</sup> propago utcumq; insignis in musculos spargitur, ab ilium ossis principium ducentes, potissimum autem in<sup>d</sup> primum femur mouentium. Dein eius propagatis foboles non poniendit a cutem clunibus obduciam deriuantur. Anterioris uero prætestis paris portio, nervus in crus deducendis permisetur. Non enim tota in crus absimitur, quia ab illa "ramus secundum internam ilium ossis sedem exporrectatur, furculos offertur abdominis muscularis & illi pariter" musculo, quem ab interna ilium ossis fede pronatum femur mouentium septimum recensuit. Ceterum quinq; humiliora paria peculiari procedunt ratione, nam priusquam ex ipso osse elabentur, gemina ab utroque latere fuit, & unus nervus utrobiusq; singulis paribus in anteriora procedit, unus item utrobiusq; retrofum: atque haec series in ipsis ab aliis diffundit. In simis uero & canibus fecus quam in cuniculis, ut tria tantum in illis sacri ossis nervorum sunt paria, sic etiam duo solūm inferiora anterius posteriori excedunt. Dein reliqua paria (quae in canibus & caudatis simis cernuntur numero) ab ossis coccygis lateri-

p 2 bus

bis in eum modum prodeunt, quo ex thoracis & lumborum uertebris nervi egrediuntur, quum interim ab hominis ossc coccyge, ne unus quidem exiliat nervus. Adeo sane ut minimè mirandum sit, si ego à Galeni sententia in libro de Ossibus, & in horum neruorum paribus recentibus procul declinem, quum is suis sectionibus fidens simiarum potius quam hominum nervos prosequatur: secus feratque in libris de Vfū partium, quos ex aliorum sententia multis locis illum cōscripsisse nulli non constat, qui fedulò ipsius loca, ac demum simia sectionem hominis sectioni confert. Quinque igitur faci ossis inferiora paria nervos in posteriora excidentes ad musculos potissimum digerunt, qui illius ossis & faci ossis posteriore occupant sedem, ex quorum clavis in dextro latere est mucus dorsum mouentium, undecimus, ac deinde decimus tertius, præter membranum initium, mucus brachium ad dorso humiliora agentis, & quartum humani thoraci motorum. Item quatuor primi femur mouentium, ac cutis denique etiunibus obducta, que ipsa quoque propaginibus aliquot ab illis nervis donatur. Anteriora uero nervi varie magis digeruntur, siquidem tres superiores, primi pari modo in crus (un sub sequenti narrabo Capite) properant. Duo autem humiliores nervi, qui sexti septimi pars propagines sunt, in ani musculos digeruntur, ad haec, in uteri ceruicem frequenti lobole, uti etiam in uirorum uerifice ceruicem penem ue, pertinet. Nam uerifica ac uteri item fundus plerunque nervulos ab illis muruatur ramis, qui à sexto pari nervorum cerebri costarum radibus sub tunica costas succingente exporrigitur. Terminus uero dorsalis medulla ex sexto facio ossis procidens, nervi ritu mihi hanc quae digerit uis est, etiam si à quibusdam hunc nervum coniuge parentem uocari nō ignorem. In homine tamen, cuius sacrum os quinq[ue] tantu[m] efformari uidebat ossibus, medulla dorsalis terminab[us] obse procidens unum utring diffundebat surculum, hac ratione sexti paris facio ossis uices supplens.

*NERVORVM FEMVR, TIBIAM ET  
pedem aduentum distributionis ratio. Caput XVII.*

Quenq[ue] neu-  
ros crus pe-  
tete.



R V R I iuxta femoris initium à dorso medullæ lumborum uertebris & olefacio complexe nervorum paribus, quatuor nervi offeruntur, à reticulari quadammodo plexu perinde procidentes, atq[ue] precipios brachium petentes nervos pronasci iam ante relatum est: quanquam magis varius in ceruice, quam hinc ad lumbos facrumq[ue] os implexus uisit. His nervis non eadem obigit crastilites, multoq[ue] minus par series & ductus, qui enim primus ac tertius recentebuntur, graciles sunt. Secundus autem duobus illis crastilior lumen reperitur, licet interea tenuis quoque sit, quartus uero illorum trium una complexorum crastilium uincit. Primus à suprema parte implexus nervorum in crus pertinet, originem ducit, ubi scilicet ter tij lumborum pars (quod ordine uigilim secundum est) anterior ramus uigilimo tertio pari commiscetur. Nervus hic lumborum incumbens carnis, ac peritonæo substratus, in femur procidet secundum exterioris latus tendinus, sexti femur mouentium mucus, qui unà cum septimo femoris motuum autore musculo hæ supra coxendis os ad minorē femoris processum contendit. Similatq[ue] uero nervus ille femur contingit, ramum deponit cui paulo minus quam ad genu ulque exporrigit, que anteriori femoris sedi uerius externū ipsius latus obducitur. Porro major praesentis nervi portio in alto latissima, aliquot propagines deriuat, prima tibiali mouenti musculo, qui ab antica fede appendicis ilium ossis principiū ducit, deinde & septimo tibiali mouenti musculo, qui à maioriis femoris processus radice enatuit, mox quoq[ue] in manu tibiali motu autore, ac cum illis duobus musculis primi huius nervi gradior portio declivis ducit, clavus quam genu cōsiftat articulus terminatur.

Secundi neu-  
ros series.

Secundi neu-  
ros series.

<sup>1</sup> Secundus nervus suum principiū inferius quam primus adipiscitur, è regione uidelicet uigilim secundi paris nervorum dorsalis medullæ, seu è regione articulationis tercia lumborum uertebræ cum quarta. Hic nervus peritonæi etiā posteriori regioni subtenus, simul cum uena & arteria per inguinem femur petetibus in crus porrigitur, ac mox ab interno ipsius latere ramum deriuat, uenæ ad pedes usq[ue] pollicem attenit, quam ab inguine per internā femoris sedem, ac per genu articulū internāq[ue] tibiae regionem sub cute ad summu usq[ue] pedem protendi com memorauimus. Atq[ue] ut illa uena varias loboles in progressu ad cutem illi cōtermini diffundit, ita sane & hic secundi crus petentis nervi ramus anteriori uena illius sedi totu[m] duellu[m] cōtinguit, loboles paßim in cutem spargit: inter quas illa est præcipua, quam anteriori genu regioni offendit, in cuius sedis cutem frequenti ramorum serie disseminatam. Neque sane olciu[m] obaudendum est, præsentem ramum anteriori uenæ parti exporrigi, ut in eius uenæ sectione, quam mox sub genu aut iuxta interiorē malleolum molimur, scapellum retrorsum atq[ue] in posterio

rāimpingamus, ne is casu anteriorum actus nervum praeferat. Ceterū grandior secundū net  
 ui portio limul cum uena ac arteria recondit, & in musculos anteriores femoris sedent occu-  
 pantes quoq; digeritur, praecipue autem in' quinque femur mouentium, & in' octauū tibiam  
 mouentium, cum quo etiam secundū internum latus' non' tibiam mouentium musculi deor-  
 sum fertur supra genu articulū, non minis quam primus nervus ceflans, & in progressu mem-  
 branulis usla colligantibus exigua porrigenis soboles.<sup>7</sup> Tertius nervus secundo succedit, illuc  
 enatus, ubi quarta lumborum uertebra quinque articulatur, h̄c peritonēo quoq; succumbens,  
 & musculo femur mouentium septima uenit, ad pubis ossis' foramē contendit, hāc in femur  
 prorepens. Verum pruifquam foramen id superat,<sup>8</sup> nono &<sup>9</sup> decimo femur mouentibus mu-  
 sculis ramulos porrigit: mox uero &<sup>10</sup> illis musculis, qui à pubis osse pronati penis peculiares  
 censentur. At ubi paulo demissiū prorepens, duorum neruorū, quos fam descriptimus, ritu,<sup>11</sup> ra-  
 mum emittit cuti oblatum, quae internam femoris fedem iuxta inguita occupat. Dein eius ner-  
 ui reliquum ramum offerit secundo tibiam mouentium musculo, ac dein' quinque femur mouentis  
 musculi portioni à pubis osse pronatae ramum deriuat, supras medium longitudinis femoris  
 terminatur.<sup>12</sup> Quartus curvis nervus tertio quidem ortu subflegitur, at sextuplo etiam crassior  
 est, atq; ex uigilim quinti ac trium succedentium parium anterioribus ramis potissimum con-  
 fluuitur: non folium omnium neruorum crassissimum, utrum etiam quam hinc à dorsalis  
 medullarē termino principiū obtineat, durissimum, pariterq; ularissimum. Hic nervus perito-  
 neo quoq; subditus inter faci ossis latus & ilium os, quā hāc ossa inuicem dehiscent, tanquam  
 per' finū ipsi peculiariter paratum dicitur, & mox' ramum ex posteriori ipsius fede deriuat,  
 qualiquepolū sub'<sup>13</sup> primo femoris motorum latitanis, tandem ad cutem procedit, soboles distri-  
 buturus cuti inferiori clunium sedi obtense, & illi pariter cuti que posteriorem femoris fedem  
 ultra medium longitudinis femoris integrit. Cutis enim supra genu in posteriori femoris sede  
 reposita, ab' alia quarti nervi propagine ramulos obtinere mox docebitur. Postquā uero quartus  
 nervus hunc ad cutem deproprietat ramum,<sup>14</sup> alias utecum grandes difribuis soboles in mu-  
 sculorum<sup>15</sup> capita digerendas, qua' à coxendicis ossis appendice principiū ducunt, quorū  
 tria triceps motibus tenuantur, ac tertium, quartum & quintum tibiam mouentes constituant  
 musculos. Quartum uero caput femoris motibus peculiares censetur, quintumq; femur mouen-  
 tem efformat musculum. Quartus nervus hinc inter musculos posteriorēm femoris sedent si-  
 bi uidentes reconditus, decursum fertur, ac paulo sub medio longitudinis femoris<sup>16</sup> ramum  
 educit in quarti tibiam mouentis musculi<sup>17</sup> partem à femoris osse, ac si peculiaris esset muscu-  
 lis, enatam. Ab horamo propagines in cutem excurrent humiliori sedi posterioris femo-  
 ris regionis fixa genu obducant. Simulatque quartus nervus inferiorum femoris capitum  
 radicem spectat,<sup>18</sup> utrinque nam edit propaginem, in' capita musculorum diffeminandam,  
 quā ab inferioribus femoris capitibus enat, tres primi pedis motores enumerantur. Quando  
 autem quartus nervus in' finū consitit, quem duo inferiora femoris capita mutuā dirempta ef-  
 fiunt, in' duos crassissimū inaequalēs truncos partitur, at quibus uniuersa propemodum tibiae &  
 pedi item nervi offeruntur. Nullus enim in tibiam nervus procedit à quarto nō diductus, praे-  
 ter' ramū secundi crus petentis nervi interiori femoris & tibiae & pedis quoq; sedi exporreūt.  
 Nec fanē querquam mirari uelim, quid quartum nervum non fecis quam si unicus esset, nō  
 autem (ut Galenus docet) geminus, secundum totam femoris longitudinem sermone deduce-  
 rim: quū uniuersus in homine unicā obtinet circumscriptionē, & si quis ipsius qua inuestitur  
 membrana unguis dirempta hinc uelut in duos nervos dirimere proponerit (quod leui etiā  
 fit negocio, ī manū ab ea' fede, qua prope femoris inferiora capita bipartiti scinditur, fursum  
 ad medium iusq; femoris longitudinem duxeris) etiam liebit in quamplurimos nervos ipsum  
 hac ratione dividere: quum is aliud nihil sit, quā plures nervi instar plurim rectorum funi-  
 culorum protensi, & membranis circundati. Ac proinde ea ratione qua quis quartum nervum  
 geminus esse contendet, ego illum decem & octo nervi cōſtrari aſtrā, quum aliquando tot  
 ipsius portiūculę ſea funiculi mihi illos ſtudiōs numerat̄ occurrerint. Quotcumq; uero quar-  
 tus nervus conſtet partibus, in poplite, ut prius dicebam, in duos impares dirimuntur truncos,  
 'Exterior, qui & gracilior est, ad fibulae cum tibiae osse iuxta genu articulū prorept, inibi mu-  
 sculus offerebatur. Prūiſquā autem penitus inter musculos truncus ille recondit, propaginem  
 diffundit externe cuti tibiae propriam, ac per exteriorē malleolum pedis extēnum latus adeun-  
 tem, atq; in progressu frequentes soboles propagent. Ipse autem exterior truncus postquā nu-  
 per commemoratā edidit propaginem, inter septimum & octauū pedem mouentium musculo attensus. Atq; inibi rufus  
 mox in progressu ramum educit, qui errabudo duetu in cutem difpenſatur, anteriori tibiae re-

Tertij nervi  
femoris.

Quartii nervi  
femoris.

Quā quartus  
nervus ueluti  
pluribus funi-  
culis confacie  
uadatur.

Lobis Ad-

mi. difficile.

gione obtensam. Quod uero exterioris huius trunci reliquum est, ad hunc modum inter musculos anteriorem tibiae sedem fibi uendicantes prorepens, illisq; mulculis ramulos offerens, ligamento incubit, fibulam tibiae ossi secundum totam tibiæ longitudinem colliganti, ac una tandem cum tendinibus digitorum extendentibus sub tranfuerlo huius regionis ligamento in pedis superiora ducitur, & penitus sub tendinibus latitans, digitorum superiori fedi ramos ex porrigit. Anteaquam tamen tranfuersum id ligamentum subit, ramulum deruit cuti interrectum, qua ipsum ligamentum integritur. At præter eum ramulum magna fui portionem sub medio longitudine tibiae per membranæ transmittit ligamentum, fibulam tibiae ossi colligis, atq; hac portio<sup>4</sup> interiori truncu quarti nerui permiscetur, quem pedis inferiora accedere mox dicam. Interior itaq; quarti nerui truncus, qui exteriori multo grandior est, inter capita primi & secundi pedem mouentium mulculorum in tibiam subiens, mox ramum diffundit multiplicitate sibole in cutem digestum, quæ posteriori tibiae sedi ad calcem utq; obducitur. Quanquam in terim ramus ille non uniuersus in cutem abforetur, uerum ipsius etiam portio<sup>4</sup> inter quartum pedem mouentium mulculum, & priuom quoq; & secundum tantisper fertur, quoq; tres illi mulculi uniantur. nam & hic quoq; portio illa cutem adit. Ipse uero interior truncus in posteriore tibiae sedem penitus prorepens, fertur inter quartum pedem mouentium mulculum, & quintum pedem mouentium, duosq; qui à tibia procedentes digitorum flexui præfunt. Hac itaq; deorum tendens, exterioris trunci propaginem affumit, hue per membranæ ligamentum transmissam. Quum uero hoc interioris trunci reliquum ad tibiæ utq; humiliora contendit, unâ cum huius fedis tendinibus per tranfuersum ligamentum inter calcem & interiori malleolum pedis inferiora petuit, mulculus inibi repositus distribuendit, ac singulorum digitorum inferiori fedi duos surculos oblaturum. Quot autem hic reponantur mulculi, in secundo libro dilucidè commemorauimus. Quando hic collocari dicebatur, qui quatuor digitorum secundos flectit articulos, & qui quatuor digitos pollici adductum, & qui primos quinq; digitorum flectunt articulos, & qui pollicem maximè ab indice abducit, & musculus minimum digitum à teris remouens. Verum ut in manu quoq; dictum est, nerui his mulculis potius attenduntur, quam innascantur, aut inferantur. Porro præter hanc quarti nerui feriem, etiam subinde innies exteriorem truncum priuulq; pedem contingat celare, multoq; minus per membranæ ligamentum fibulam tibiae ossi colligans, sui portionem interiori offere. Imò ab interiori trunco, quum posteriori fedi eius ligamenti exproprietatibus, ramum educi animaduertes, qui ligamentum id perforas deorsum fertur, inter mulculos in anteriori tibiæ fedi positus, ac hinc per transuersum ligamentum in tibiæ anteriori seda conspicuum prorepens, superiori digitoru fedimullos communicat. Quia autem administrandi ratione hanc lericem obserues, ad finem septimi libri recensabo: ubi non hanc modò perfecutar, uerum omnem uenarum, arteriarum, ac neruorum sectionem, quæ ad manus cruraq; potissimum spectant. nam corum usorum quæ uferibus sunt propria, sectionem in trium subseqüentium librorum calce priuatim perfringamus: quando carum partitum, quibus uasa illa committuntur, administrandi rationem pertractabo: præfenti libro iam colophonem, neruorum non ineleganti delatione hic insuta, addens.

NER

11 musical  
ab.T.

11 musical  
ab.s.

2 fig.che.

1

2 fig.che.

1

2 fig.che.

1 ab. fi.

fig.che.

ab. fi.

quasi c

Series

etate

re thie

en uan,

14, 15

l'abula

a.

fig.che.

mus. te-

1

cella pe

14, 15

uleram.

ac fric

lateral

1

figur.

figur.

tar v.

currentes, & in motu. 2,2



orientalibus petens. & colon quia uenire cito exponit.

H. accedens septi transversum, quorum initium in f. curva cuius cuilis indicet prosequuntur. Si matur. P. inf.



genua partis distalis invenimus. I. venae arteria secundum series in praefixa



conveniens confundit. 2,3



per rectum excurrentem. I. venam arteria secundum eam concom



2,4



2,5



2,6



2,7



2,8



2,9



2,10



2,11



2,12



2,13



2,14



2,15



2,16



2,17



2,18



2,19



2,20



2,21



2,22



2,23



2,24



2,25



2,26



2,27



2,28



2,29



2,30



2,31



2,32



2,33



2,34



2,35



2,36



2,37



2,38



2,39



2,40



2,41



2,42



2,43



2,44



2,45



2,46



2,47



2,48



2,49



2,50



2,51



2,52



2,53



2,54



2,55



2,56



2,57



2,58



2,59



2,60



2,61



2,62



2,63



2,64



2,65



2,66



2,67



2,68



2,69



2,70



2,71



2,72



2,73



2,74



2,75



2,76



2,77



NERVORVM DELINATIO, QVAE SEPTEM PARIVM NERVORVM QVI A CE<sup>54</sup>  
REBRO ET DORSALIS MEDULLAE INTIO PROXIMAS SVNTVR, ORITVS PRODONIT, ET DISTRI-  
BUANTUR SCERETIS OMNIA QAS A DORSALI MECULLA INDOFCOMPLEXA ORIGINEM DICUNT, PULCHERRIME REFLERENT, VTHINUS FORWACHANDIDUM INDEX DOCUITE.

**D**. *D. Crinita* Cribellata, derivate della struttura di *A. Pectinifera*, ma con diversi caratteri: i) la presenza di una gabbia esterna; ii) la presenza di un'apertura periferica; iii) la presenza di una gabbia interna. *D. Crinita* è stata classificata come un genere a sé stante, ma non è stata ancora accettata questa classificazione.

**E**. *E. Sphaerula* certamente vicina a *D. Crinita*, ma con caratteri diversi: i) la presenza di una gabbia esterna; ii) la presenza di un'apertura periferica; iii) la presenza di una gabbia interna.

**F**. *F. Nervosa* (fig. 17) è un genere.

**G**. *G. nervosum* (fig. 18) è un genere.

**H**. *H. Tenuis* in genere uniformemente evoluta, degenere, a rame fiamme, fumose, ad aliquote concentriche, con uno spazio interno più grande che le aliquote.

**I**. *Sphaerula tenuis* (fig. 19) è un genere.

**J**. *J. tenuis* è un genere.

**K**. *K. tenuis* è un genere.

**L**. *L. tenuis* è un genere.

**M**. *M. tenuis* è un genere.

**N**. *N. tenuis* è un genere.

**O**. *O. tenuis* è un genere.

**P**. *P. tenuis* è un genere.

**Q**. *Q. tenuis* è un genere.

**R**. *R. tenuis* è un genere.

**S**. *S. tenuis* è un genere.

**T**. *T. tenuis* è un genere.

**U**. *U. tenuis* è un genere.

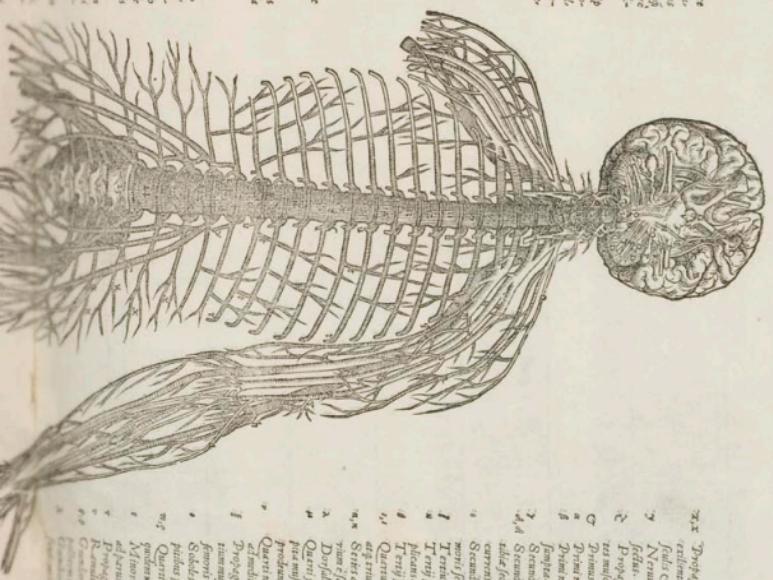
**V**. *V. tenuis* è un genere.

**W**. *W. tenuis* è un genere.

**X**. *X. tenuis* è un genere.

**Y**. *Y. tenuis* è un genere.

**Z**. *Z. tenuis* è un genere.



国立大学法人 東京医科歯科大学図書館  
Tokyo Medical and Dental Univ.

# ANDREAE VESALII<sup>35</sup>

BRVXELLENESIS, DE HVMANI CORPO-

RIS FABRICA LIBER QVINTVS, ORGANIS NVTRI-  
tioni que cibo ponique fit, & dein propter partium connexum, ac uincinam instrumentis  
generationi famulantibus dedicatus, & omnes sibi peculiares figuræ seriatim simulq; mox in  
initio ostendens, quo minus eadēm figuræ plerisq; Capitibus  
paſſum præponendæ ueniant.

## PRIMA QVINTI LIBRI FIGVRA.



### PRIMÆ FIGVRAE EIVSDEM QVE CHARACTERVM INDEX.

P R A E S E N T I figurata humani corporis portio delineatur, quanta ad peritonei sedes ostendendas sufficit: exprimitur itaq; hac figura anterior peritonei sedes, sectionis serice ab oculo abdominis muscularis libera, nullaque ex parte diffusa.

A, A, B, C, D His characteribus peritoneum insignitur, quodammodoq; hac figura terminatur.  
E, E Linea a mucronata pectoris ossis cartilagine ad pubis usq; osium commissuram procedens, cui obliquè descendunt et ascendunt, et transuersum procedentium abdominis muscularum nervosæ tenacitates pertinacissime connascuntur.

F Umbilicus, quem inter dissectandum etiam admepit abdominis muscularis, gratia opportuna umbilici usorum demonstrationis, reseruare solemus.

G Seminaria sinistri lateris uasa suis membranis, quas a peritoneo mutuantur, adhuc obuoluta.

H Seminaria dexter lateris uasa.

I Vena ac arteria, que portissimum inferiori sedi rectorum abdominis muscularum exporrigitur, quorum et hic quoque propendit portio.

K Vena et arteria, que sub offe pectoris exporre clæ, in anteriorem abdominis sedem prolatus, præcipue rectis abdominis oblate muscularis, ac superiorē abdominis sedem uniuersam quoque implicatæ: quemadmodum illæ quas I insigniuit, humiliorē et pubis ossibus uiciniorē implicatæ.

L Venarum

**L** Venarum sfoles in peritonei latera excurrentium, ac ab illis venis deductarū, que aut à conjugē carente uena, aut geniculatim à caua prorsū sunt, qua ipsius caudex lumborum vertebris colligatur.

**M** Transuersi abdominis musculi portio à peritoneo diuilla, retrorsumq; flexa.

**N** Iltum oſſis ſedes hic nuda conficitur, cui obliqui transuersi q; abdominis committuntur musculi.

**V** erum quum praeferti figura, uti etiam subsequentibus omnibus, ea duntaxat organa explicare uifum ſit, que hoc pertractabuntur libro, non eſt quod illas quoq; indicem partes, que figuris ob hoc adduntur, ut deſcribenda partis ſedes in conſpectu promptior eſſet: cuiusmodi in hac figura eſt, thoraci inferior ſedes abdominis muſculis libera, & femorū initia cuto duntaxat denudata.

### SECVNDA QVINTI LIBRI FIGVRA.



SECVNDAE FIGVRAE, EIVSDEM QVE CHARACTERVM INDEX.

**H**ÆC figura primam ſectionis ſerie ſubſequitur, hic namque peritonæum recta linea à pectoris oſſis mucronata cartilagine ad pubis ujque os ita diuifum eſt, ut umbilici uerorum ſolum uita auerim: dein transuersa ſectione à ſinistro ilio ad dextrum ducta, quatuor peritonei anguli ab anteriori corporis ſede in posteriora reflexi conficiuntur. Prætere a umbilici quoq; una pars cū ipſius uafis, que peritoneo prius connelebantur, oculis ſubiacet. Ad hæc praeferti figura rechoris portione, & ventriculi ſedem, ac omenti in eſquisis obducti ſtu indicat, quem omentum obtinet, quum manibus ipſum uerſus pubis o inter difſecandum trahitur, ſe quando ſurfum uerſus ſinistrum latus (uti plerumq; accidit, ac ſequenti figura ocurrat) retractū admunuerit.

**A, B, C, D** Quatuor peritonei partes difſectae, atq; in posteriora reflexæ, adeo ut interna antero

vix

*rīs peritonei sedis regio hic ex sectionis serie in conspectum uenit.*

*E Umbilicus à peritoneo libertatus.*

*F Vena ab umbilico in incur porrecta.*

*G Vene umbilici in icorū rimā ingressus.*

*H Portio icoris ex gibba ipsius sede apparet.*

*I Præcipuum ligamentum icorū transuerso cōnectentium, quod uersus dextrum latus mucronate cartilagineis consistit. Scutum enim id ad sinistrum I latus conspicuum, mucronata est pedis ossis cartilago.*

*K Dextra arteria ab umbilico secundum dextrum uescicæ fundi latus ad magnā prorepens arteriā.*

*L Sinfri lateris arteria ab umbilico secundū uescicæ sinistrā sedi, ad magnā exporrecta arteriā.*

*M Meatus, quo à uescicæ fundo foetus urina in secundam partem in uolucentem tunicam expurgatur.*

*N Vesicæ fundus.*

*P Ventriculi anterior pars, quae neq; icore, neq; omento obtegitur. Hæc sedes ob hoc amplior appareat, quod ventriculus quem hic de pinximus impense inflatus fuerat: quemadmodum & huius cadaueris uescica paulo quoq; clatiū solito, supra pubis offa elatiōri sua parte efferebat.*

*Q Q Omentum.*

*R Vena & arteria simul cum nervo dextra sedi inferioris partis ventriculi exporrecta.*

*S Sinfri lateris uasa, quæ sinistram fundi ventriculi sedem amplexantur.*

*T Hac sede dextrai lateris uasa sinistris committuntur, ac proinde etiam R, T & S futuram indicat, cutius Anatomie tertio Historie de animalibus libro, ut & quarto de Animalium partibus meminit, quam à medio ventre omentum oriri dependet, & affert.*

*X.X Venarū arteriarū & propagines superiori omenti membranae exporrectæ, adipēz cinctæ.*

### TER TIA QVINTI LIBRI FIG VRA.



q T E R.

**T E R T I A** *A* figura secundam administrationis ordine subsequitur, ac humiliorem omenti membranam à superiori diuulsam lacerat amphi gerit, ac superior quidem super thoracis anteriores & uentriculum quoque extensa est. Dein uentriculus etiam uirum ad pectus ex sua se de tractus uisit, ut humilioris omenti membrana natura in confectum peropportune ueniret: quam couisq; intestinis adhuc obducta cernit, quousq; omentum subinde sursum sinistrorumq; collectum disseccantibus occurrit. Præterea in praesenti figura intestinorum stens inturbatus iacet, ut & licet quoque cutis pars hic etiam oculis subiicitur.

**K.L. M.N & O** eadem hic atq; in secunda figura notantur. nam **K** indicat umbilici arteriam dextram, **L** uero fistulam. **M** meatum, quo fœtus urina in secundum ipsius inuolucrum excenritur, quiq; hic, ut arterie, abruncutus conspicitur. Cæterum **N** uescam notat: **O** autem perito ne cum anteriori uescice sede connexum. Atq; in hac figura peritonai angulos, qui secunda figura **A,B,C & D** insigniti erant, rescutimus.

**a,a** Superioris membranæ omenti, quam & alam superiore nonnulli appellant, posterior sedes, qua inferior membra integro adhuc omento speciat.

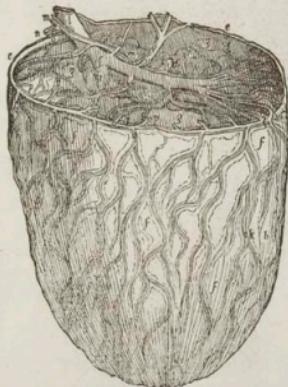
**b,b** Exuberans hæc sedes uentriculus est, superiori membrana omenti teclus.

**c,c** Omenti humilioi membra, que nonnullis humiliois ala nuncupatur. Cæterum extuberans pars, cui duo superiores & c & c inscribuntur, colum est intestinum, quæ uentriculi exporrigitur fundo, ac inferiori membrana omenti, uice mesenterij uitetur.

**d** Hic licet omento obducitur, protuberans sepe ostendit, ad quod etiam pellucida omenti iuuat substantia.

Inferior omenti membrana hic modo quæ uentriculo subiicitur, quampluribus notanda erat characteribus: uerum quò minus illam characterum copia obliterarem, eos in subsequenti figura ponendo duxi. præcipue quum leui opera lector eosdem characteres utriusq; figuris inibi adhibitos fingere posuit, ubi ambæ idem exprimunt.

Q V A R T A Q V I N T I L I B R I  
FIGVRÆ.



Q.VAR.

racterum Index.

**H**A C figura omentum suis quibus adnoscitur, aut potius à quibus initium ducit, membris liberum, & nulla interim parte diuulsu delineatur, integrâ ipsius constructio & præcipue uenarum, arteriarum & nervorum per ipsum series, & glandulosa corpora ipsi innata componstrantur. Quam concinne uero omentum fasculo, aut pere, aut minoribus pectorum retibus ajsimiletur, hanc quoq; figura discitur.

e.e Omenti circulus, seu orificium, quo initium ducit.

f,f,f Omenti superioris membrane anterior facies.

g,g Inferioris omenti membrane anterior facies. At hoc nō integrat superioris membrane anterior facies hic conspicitur, quum inferioris membrane sedes tantum in conspectu sit, que uterico subsernit, atq; ad colon usq; intestinum, quid id uterico exporrigitur, pertinet. Reliqua enim inferioris membrane pars superiori membrane occultatur.

b,j,k Tribus his characteribus ad sinistrum latus inferioris membrane omenti positis, omenti construatio insinuitur. Nam b omenti partem non at membrane am, uenis arterijs & adice quoq; carent, uero uasa indicat, huc aedeptus ad eum adnatus' ut exprimitur. Atq; ut nos charæcetes hoc omni parte reprobus, ita etiā quavis ipsius sedes eas potuisse collocari, nemo ambiget.

l Vena portæ caudex quæ ex iecore prodens inferiori membrane omenti continetur ac sufficitur, m Arteria icoris cauam & bilis uesculanam, nervosq; concomitantia qui à dextrâ lateris exti nervorum cerebri partis nervi rami, dextra lateris costarum radibus exporrecte deprendunt, ac iecoris cauam bilisq; uesculanam adit.

n Principium uene inferioris uterici orificij posteriorum sedem potissimum accedit, & arteriam habentis coniugem.

o, o Arteria & uena & nervus secundum superioris omenti membrane principium, dextra fundi uterici sedis exporrecte.

p, p Illorum uasorum quæ dextra fundi uterici sedis exporrectur surculi, corpus uterici implicates.

q,q Diutorum iam uasorum quæ fundi uterici dextra sedis exporrectur propagines, in superiori rem omenti membranam sparsoe.

r Vena arterijs duodeno intestino & iecuni intestini principio exporrecta, nervalumq; suctum frequenter admittentes.

s Portæ uenæ in duos trunci bipartitio, quod uero uenæ r & o indicatas hic elatius quam in una portæ uenæ figura tertij libri quinto capituli dedicata, delineauerimus, in hoc factum putato, quod earum uenarum ortus in hunc modum subinde uariet.

t Dexter seu grandior uenæ portæ truncus, in mesenterium adeoq; intestina excurrens.

u Vena in posteriore uterici sedem circa arteriæ conformatum excurrens.

x Vena cum arteria et nervo in dextram inferioris membrane omenti sedem sparsoe, ac colon quoque intestinum hac parte accedens.

y Vena simul cum arteria in uterici postero excurrens, & tandem coronæ ritu superius uterici orificium amplectens, uero huius uenæ arterie q; tanta duxata delineatur portio, quam in inferiori membra omenti sustineatur.

z Hic nonnulli grandior mesenterij arteria se offert, etiam si minimo intervallo inferiori membra omenti sufficiatur.

¶ Tricus est arterie, q; in inferiori omni membrane intertextus, uterico, iecori, bilis uesculae, colon, quid id uterico exporrect, ac dein lenti ramos deprendit, nervosq; has partes adeutes comitatae.

γ Vena simul cum arteria et nervo medianum potissimum sedem subiens inferioris membrane omni, & ramos quoq; offerens colo intestino quid ad uterici prorept fundum.

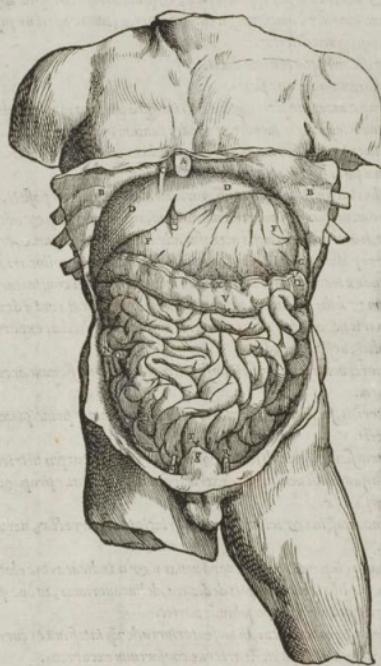
Δ Vena coniugis arteria expers, quæ sinistra sedi inferioris omenti membrane pauculas fibolas, ut ipsa gracilis est, diffundit.

ε Venerum, arteriarum & nervorum in licenc series.

ζ Vena pariter cum arteria nervosq; uterici fundi sinistre sedi exporrecta.

η,η Glandulosum corpus inferiori membrane omenti innatum, quod vulgo uocant Brisiauolo, Dulcem mortuum seu bolum, Buccam sapientam, Rodol.

η Glandulosi corporis portio, quod duodeno intestino subnaescitur.



SEXTAE FIGVRÆ INDEX.

*I*N sexta quinti libri figura sectionis serie tertiam subsequente, secundum ventriculus & intestinis proprias seruam sedes, omento interim quâ à ventriculo enservabatur, colagi intestino continuum erat, prorsus reducto, ne forte id relictum aliquius organi sedem obliteraret. Præterea, ut singula opportunita oculi subiectentur, costarum aliquor finis (ut i inter pingendum factum est) effregimus, ipsas unâ cum peritoneo septoq; transuersi illis connato in posteriora reflectentes. *V*erifica autem hic respondet tertie ac secundæ figurârū usuficæ. Ceterum quia praesertim figuræ characteres magna ex parte cum duabus nunc succedentibus communis sunt, non abs re erit ante illius indicum explicacionem, quid his designetur, sermoni adjicere.

SEPTI

HAC figura tenuium intestinorum du-  
elunt axis delineauimus, aliqua etiam  
utriculi et coli intestini simul cum cæco affer-  
uata portione, ut facile præfens figura iam  
subsequentem adaptetur. Quod autem coli in-  
testini initium paulo magis quam pars sit, ab  
ipsis tenuibus intestinis abducatur,  
in hoc factū arbitrator, ut sola gracilia incon-  
spicuum accurate uenirent, potissimum quum  
coli intestini circum tenuia scutum ingres-  
sumq; sexta figura pulchre pro-  
ponat.



OCTAVA QVINTI LIBRI FIGVRA.

PRAESENTI figura cæcint-  
fini & colicæ recti imago ductusq; com-  
monstratur, una cum icti intestini ex-  
tremo, & musculari recto in-  
testino proprijs.



CHARACTERVM SEXTAE, SEPTIMAE ET OCTAVAE  
figurarum Index.

S V B S E Q V E N S modo characterum Index sextæ, septimæ & octauæ figuris cō-  
munis est, si quis uero interim character barum aliqui pecularis sit, illum pro figuræ numero aut  
6 aut 7 aut 8 insegnitrum sum: characteres autem, quibus butu modi nulla subiungetur notula, trī-  
bus figuris communes censebis.

A 6 Mucronata pectoris ossis cartilago.

B, B 6 Peritoneum una cum disruptis costis, illisq; ad natu septo retrosum atq; in latera flexum.

C 6 Primarium ligamentum, quo icter humanum septo colligatur.

D, D 6 Iccoris gibbi magna sedes.

E 6 Portuncula uene ab umbilico iecori insertæ.

F, F 6 Ventriculi anterior sedes.

G 6 Lienis sinistrum latus, seu ipsius pars in corporis anteriora uergens.

H 7 V entriculi portio, que inferius ventriculi constituit oris dictum, seu intestinorum principium quod  
hic chordula ligatum fiximus.

- I, K  $\gamma$  Pars intestinorum ab I ad K protensa, vulgato nomine nunc duodenum intestinum, nunc intestinum duodenum digitorum longitudine, mibi vocatur.
- L  $\gamma$  Ieiuniu[m] intestini initium, graciliumq[ue] intestinorum sedes, ubi primum in anfractus convoluti atque torsorū affligere incipiunt.
- M  $\gamma$ ,<sub>8</sub> Ilci intestini terminus, & gracilium intestinorum finis, uerū quānam sede ieiuniu[m] intestini terminus, aut leui intestini principium sit ponendum, augurari nequeo, quum toto ductu quā ab L inscripta figura in eadem & octaua ad M usq[ue] pertinet, nullib[us] discrimen communis, quo ieiunū ab illo liceret interflingere.
- N Exuberans crassorum intestinorum initium.
- O Hoc intestinum mibi cæcum nuncupatur, non admodum contendentē an quis eo nomine alia crassorum intestinorum partem donari uult: modō is non adcō nominū sive studiosus, ne illorum occasione e[st] in intestinorum fabrica speciale negligat, quæ in partium aliarum constructione fedo lo inquirimus.
- N, P, Q, R, S, T, 6, 8 Colum intestinum his characteribus insignitur, uerū singuli priuatum aliquid notant. N enim ad P usq[ue] colit intestini ductum notat, & dextrorū tensio ad rectoris usq[ue] cæcum pertinet. A P uero ad Q colit ductus notatur, secundum uenetriculū fundū d'ecoris cauo ad linters usq[ue] regionem protensu[m]. A Q autem ad R ductus colit intus, ad linters regionē ad pubis, secundum fundū tūlū procedens. Cæterum ab R ad S (quod in s pributim usq[ue]) colit indicatur ascensus anfractusq[ue], quem sursum ad umbilicū usq[ue] regionē molitur. At S ad T usq[ue] progressum notat, dicti nunc ascensus ad recti intestini initium.
- V, V  $\gamma$ ,<sub>8</sub> Depressa colit intestini sedes.
- X, X  $\gamma$ ,<sub>8</sub> Colit intestini utriusq[ue] extuberantes semiglobuli, quos cellulas vulgus uocat.
- Y  $\gamma$ ,<sub>8</sub> Recti intestini initium. Quicquid uero sub Y consilit, rectum est intestinum.
- Z  $\gamma$  Portio meatus bilem in intestina perferentis.
- a  $\gamma$ ,<sub>8</sub> Musculi recti intestini finem orbicularium amplectens, feciūq[ue] excretioni praefectus.
- b, c  $\gamma$ ,<sub>8</sub> Duo musculi rectum intestinum post feciū excretionem sursum alacriter contrahentes.
- d, s  $\gamma$  Hac sede rectum intestinum uirorum peni & mulierum uteri cœruci interuentu musculo[s] substantiae connascitur.
- e, f  $\gamma$  Due arterie foetū peculiares.
- g  $\gamma$ ,<sub>6</sub> Hoc charactere nefīca fundus indicatur, uti & meatus quo fixus urina expellitur, quemq[ue] ut & nuper commemoratas arterias ab truncatum finxit.

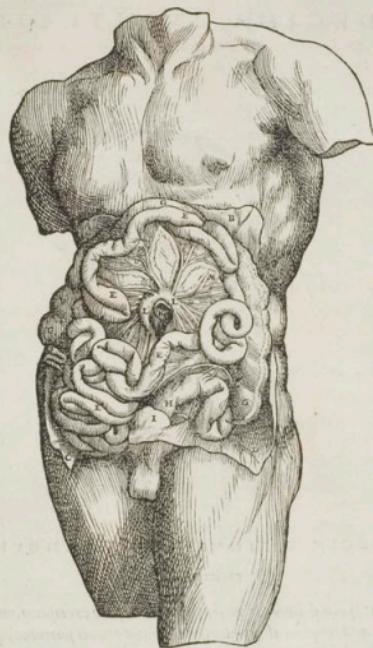
NONA QVINTI LIBRI FIGVRĀ, CVIVS  
VTI ET EIVS DEM CHARACTERVM INDICEM  
h[ab]itateri adhibuimus.

- H A C figura recti intestini & colit quoque quā id recto continuatur, partem expressimū, intestinorum tunicas comonstraturam.
- b Prima intestinorum tunica, quæ & intima est, ac solis transuerſis circularibus ue confirmatur fibris.
- i, i Secunda intestinorum tunica, quæ transuerſis quoq[ue] efformatur fibris, attamen rectis quoq[ue] co donatur pluribus, quo recto intestino uincior est.
- k, k Mesenterij est portio, qua rectum intestinum ob sacro committit, ac tertiam ipsi exporrigit tunicam.
- L, L Tertia intestinorum tunica, & mesenterij pronata membranis.



DECIM

## DECIMA QVINTI LIBRI FIGVRA.

DECIMAE FIGVRAB EIVSDEM QVE CHA-  
racterum Index.

*VT præsens figura mesenterij stetum quād ap̄positissimē oculi subiiceret, gracilia intestina un-  
decunq; ad latera sursum deorsumq; inuicem manibus diducta continet, ac prouide mesenterij cō-  
monfrat centrum, et rationem qua mesenterij intestinis usq; porrigit, intestinaq; dorso conne-  
ctit. Ad h.e.c, etius quoque mesenterij partem ostendit, quæ colifinem & rectum quoq; intestinū  
dorso alligat. Succedit uero h.e.c figura sectionis serice illi quam sextam locutauimus.*

*A, B, C, D Portiones peritonæi, aperto iam abdomine in latera extorſum flexæ.*

*E, E, E Tenua intestina.*

*F Cæcum intestinum.*

*G, G, G Colon intestinum.*

*H Recti intestini intitrum.*

*I Vesica, cui peritoneum ea potissimum scde connascitur, ubi alteram ipsi offert tunicam.*

*K Mesenterij centrum, eaq; dorſi pars qua id à peritonæi membranis initium ducit, quæ magnam arteriam & cauam uenam hic uertebrarum corporibus adnectunt.*

*L Corpus glanduloſum, mox in ipsa uasorum distributione positum, quæ mesenterij centro in-  
seruntur.*

q 4 Glandulæ

*M, M Glandulae usorum distributionibus interiectæ, quæ usæ in ipso per mesenterium ad intestina moluntur progreſſu.*

## V N D E C I M A Q V I N T I L I B R I

FIGVRÆ.

V N D E C I M A E F I G V R A E E I V S D E M ' Q V E C H A  
racterum Index.

*HIC duntaxat ipsum delineatur mesenterium è corpore exemptum, omnibusq; partibus ipsi connatis liberum, præterquam ab inferioris membrane omenti portione, qua colon dorſo imbi colligatur, ubi secundum inferiorem uentriculi ſedem id procedit.*

*K Charactere K, ut & in decima figura, mesenterij indicat centrum.*

*L,L Hi quoque characteres ſimiliter atque in decima, glandulosum corpus notant, totius mesenterij maximum.*

*M,M Glandulae notant illis interpositæ usorum diſectionibus, quæ iam inteflinis appropinquant.*

*N,O His characteribus mesenterij circumſcribitur pars tenuia intestina dorſo alligans.*

*P ad Quisq; mesenterij indicat portionem, colon inteflimum dorſo affirmantem, qua id à dextri renis ſede ad cauum uiftecoris protenditur.*

*Q ad R uifq; inferioris omenti membrane partem notat, quæ colon tota illa ſede dorſo committit, qua id secundum uentriculi exporrigitur fundum.*

*R R ad S uifq; mesenterij inſinuat portionem colo inteflino tota ea ſede propriam, qua id dicens regione ad rectum uifq; inteflimum pertinet.*

*S,T Quod S & T intercludit, mesenterij pars est rectum inteflimum dorſo neclens.*

*V Hac ſedē mesenterij naturam exprimere conati sumus, quandoquidem unam mesenterij mem-*

*X,Y braniam ab altera unguibus diuulfam pinxitimus : ut X nimirum una sit, altera uero Y inscribitur. Atq; in harum membranarum medio mesenterij uasa excurrunt, & iſpſius adeps, ut gla-*

*dulae etiam continentur, quemadmodum quoq; in uiginti quarta huius libri figura eſt cernere.*

DVX

DVODECIMA QVINTI LIBRI FIGVRA, QVAE  
IASM PRÆPOSITIS INTEGRIS FIGVRIS SECTIO-  
nis seric succedit. Habet enim dissecctū peritoneum, & omentum quoq[ue] in hac ablatū est, & hic  
costas aliquot etiā effregimus, quo iecoris cauū opportunius delineari posset. Hic namq[ue] consti-  
tutus uniuersum iecoris cauū, ipsiusq[ue] tectoris forma. Dein uetericuli quoq[ue] apparēt orificia. Inte-  
stina autē perinde ac uentriculū in sinistrū latus depresso, ut in cōspectū effet mesenterij pars,  
ac uene portae in ipsum fertur: dein bilis meatus in intestinū inferto, et si quae sint reliqua que cha-  
racteribus scriptum adnotabimus, mox atq[ue] quid decima tercia ostendat figura, expressum.



DECIMATERTIA QVINTI LIBRI FIGVRA,  
NVDAM BILIS VESICVLÆ EIVSDEM QVE  
meatus delineationem exprimens.



CHA

P R A E S E N T S characterum Index duodecimae & decimæ tertiae figuris ideo habetur  
 communis, quod cauam icoris sedem pleriq[ue] characteribus quibus decimæteria occupatur in-  
 signiri licet, nisi characterum copia delineationem fuisse uititaura. Quum itaq[ue] character  
 occurret duodecima figurae peculiaritas, illi 1 subtingens, illis qui decimæteria priuatim in-  
 scribuntur 2 adiecturi. Si uero quæ utriq[ue] figuris simul communis erit, illi 1 & 2 addetur.

- H, H<sub>1</sub>** Peritonæ in cum coftis euerſi portio. **I, K<sub>1</sub>** Cauam icoris.  
**L<sub>1</sub>** Portuncula gibbi sedis icoris. **M<sub>1</sub>** Iccoris scelto, cuius actu dñe uena primum inscritur.  
**N<sub>1</sub>** Rima ac imprecisiones & tubercula in icoris cauo iuxta uenæ portæ exortum cōſpicua. **N<sub>ve</sub>**  
 rō superius, seu ſinistrum, seu ipſo T uincit, ſedem indicat, qua ab umbilico procedet uenæ ico-  
 ris cauo ubi portæ caudex prodie, inscritur. Ab M enim ad N uſq[ue] pro amen notatur, quod li-  
 berè quodammodo umbilici tranſmittit uenam ad ſedem N inſignitam. **Colligas.**  
**O<sub>1</sub>** Ligamentū ſubſtrami icoris partē (que in angulo quodammodo acutū definit) Septo trāſuenio hic.  
**Φ<sub>1</sub>** Sinus icoris hic incifus, ac ſtomacho cedens, ubi is superiori uentriculi orificio continuatur.  
**P, Q<sub>1</sub>** Ventricle.  
**R<sub>1</sub>** Ventricle ſuperius orificium, ſeu ſtomachi finis, inā cum uenis, arterijs, & neruis id orificium  
 amplexibus.  
**S<sub>1,2</sub>** Humulus uetriculi orificium, ipſiusq[ue] duodenī intefſini initium, quod in duodecima figura feci-  
 atq[ue] ſecundum naturam ſe habet, ad interiora refleximus, ut in conſpectum ueniret bilis uſcula-  
 meatus in ipſum infertus, ac mox c notandus.  
**T<sub>1</sub>** Nerus a neriis elatiis uentriculi orificium implicabitibus eductus, icorisq[ue] cauo infertus.  
**V<sub>2</sub>** Bilis uſcula. Hęc in utrisq[ue] preſentibus figuris eſt cōſpicua. uerū priuatim illam dantata  
 in decimæteria charactere notauit, ac proinde primum decimæteria, ac deinde duodecima men-  
 tem hic in ſubsequentibus aliquot characteribus accommoda.  
**X, X<sub>2</sub>** Meatus bilis uſcula per icoris corpus exporrēcti, inter portæ uenæ et canæ itē uenæ ramos.  
**Y<sub>2</sub>** Vene portæ propaga in icoris ſubſtantiam diffusa.  
**Z<sub>2</sub>** Vene canæ propaga in icoris ſubſtantiam digefta. Volu enim hic exprimere uaforum in icco-  
 ris ſubſtantiam ſtūm, qui ſciliat portæ uenæ ramis propaginibus canæ ſubſtantiantur, et quoniam  
 pacto in horum medio bilis uſcula meatus excurrant.  
**a<sub>2</sub>** Concurſus meatus bilis uſcula, qui in icoris corpus digeruntur.  
**b<sub>2</sub>** Uſcula bilis ceruix, cui meatus ex icore duclis ac a notatis inscritur, communisq[ue] efficitur.  
**c<sub>1,2</sub>** Bilis uſcula meatus in duodenī intefſinum infertus, ac S ad uſq[ue] in decimæteria figura du-  
 o. denū indicat intefſinum, quod humilioſi ſe adeptum finimus, ne meatus illius c notati inſer-  
 tio lateret.  
**e<sub>2</sub>** Arteria in icoris cauam & bilis uſculam digefta.  
**f<sub>2</sub>** Nerulus icori & bilis uſcula communis, & ſexti paris neruorum cerebri propagine do-  
 promptus, que dextri lateris coſtarum exporrēgitur radibus.  
**g<sub>2</sub>** Tenues portæ uenæ propagines, in bilis uſculam excurrentes.  
**h<sub>1</sub>** Portæ uenæ caudex. **Clinet.**  
*i, i<sub>1</sub>* Glandulosum corpus, quod duodeno intefſinum adnascitur, uafaq[ue] ipſi exorrecta opportime ſu-  
 k, l, m, **l** Mefenteriū. V erū ſinguli characteres priuatim quid indicant, k enim uenæ portæ dextri ſe-  
 grandioris trunci distributionem in mefenteriū notat. I uero glandulosum corpus in mefente-  
 rio primis uaforum distributionibus praefectum. m autem, mefenterij in ſuſnat partem, cui color  
 intefſinum tota illa ſe committitur, qua dexteri renis ſede ad icoris uſq[ue] cauam pertinet. Hęc  
 namq[ue] colunq[ue] intefſinum in mefenteriū diuulfum eſt, quo mefenterij centrum aptius delineatur.  
**n<sub>1</sub>** Vena que ſub posteriori recti intefſini ſede deorū protendit, ipſiusq[ue] recto intefſino uenæ  
**o<sub>1</sub>** Vene fundi ſuperior pars etiam hic eſt conſpicua. **Corrigit.**  
**p<sub>1</sub>** Quod hic extuberat dexter eſt ren, ſua pingui membrana adhuc obteſtus.  
**q<sub>1</sub>** Meatus urinarius, dextro reni urinam in uſculam deducens.  
**r<sub>1</sub>** Vena ac arteria feminales dextri lateris.  
**s<sub>1</sub>** V as ſemei dextro teſte uerſus ceruicis uſculæ initium perferens.

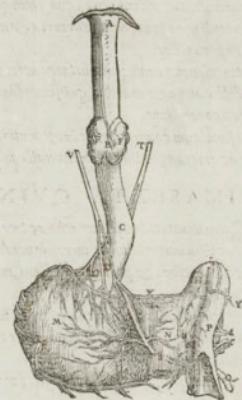
## DECIMA QVARTA QVIN

TI LIBRI FIGVRÆ, IN  
teriorē integræ ventriculi & stomachi  
faciem exprimens, una cum uenientiā  
terris & nervis ventri-  
culo insertis.



## DECIMA QVINTA QVIN

TI LIBRI FIGVRÆ, IN-  
tegræ ventriculi & stomachi posterio-  
rem exhibens faciem.



## CHARACTERVM DECIMAE QVARTAE ET DECIMAE QUINTAE FIGURARVM INDEX.

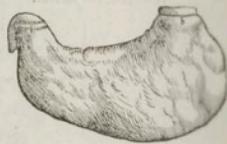
CHARACTERES hoc Indice explicandi partim utrig; figuræ communes sunt, partim nunc huic, nunc illi peculiares: ac proinde communes 1 & 2 indicabimus, peculiares vero decimæ quintæ figuræ characteribus, hæc 1 subiectetur, decimæ sextæ autem hæc 2.  
A, 1, 2 Stomachi pars in fauces oriq; adeo amplitudinem pertinens, hic à fauctibus praefecta cernitur.  
A, B 1, 2 Ab A ad B usque ductus stomachi notatur, rectâ per medium uertebrarum cervicis & quatuor superiorum thoraci sedem descendens.

AB

- B,C<sub>1,2</sub> A<sup>c</sup> B ad C usq; ductus stomachi in dextrum latus super quintam & aliquot sequentes thoracis uertebras modicis declinans.
- C,D<sub>1,2</sub> A<sup>c</sup> C ad D usq; stomachi ductus insignitur ex dextra sede uersus sinistrum, supra magnam cōscendens arteria, & per septum transuersum in ventriculi superius orificium G notandum pertinet.
- E,E<sub>1</sub> Due tonsille, qua non procul a stomachi sede in oris canitatem pertinente distant.
- F,F<sub>1,2</sub> Glandulosum corpus stomacho frequenter adnatum, qua quinta et oris uertebræ corpori infundit.
- G<sub>1,2</sub> Superius ventriculi orificium. H<sub>1,2</sub> Inferius ventriculi orificium.
- I<sub>1,2</sub> Superior ventriculi pars. K,K<sub>1,2</sub> Ventriculi demissior pars seu fundus.
- L,L<sub>1</sub> Anterior ventriculi sedes.
- M,N,O Posterior sedes ventriculi. Verum singuli characteres aliquid priuatum indicant. O enim imprecisione notat quam ventriculus ea sede exigere, qua uertebris innititur. M quidem prominentiorem sinistri lateris partem, N vero partem dexter lateris prominentiorem.
- P<sub>1,2</sub> Duodenum intestinum, quod hic ad iunctum intestini principium reflectum fiximus.
- Q<sub>1,2</sub> Bilia vesicula meatus, in duodenum intestinum insertionem tentans.
- R<sub>1,2</sub> Hic character in interna dicti nuper intestini sede uisitator, insertionem meatus illius notans, quem modo Q<sub>1,2</sub> insiguntur.
- S<sub>2</sub> Glandulosum corpus duodeno intestino subnatum, usq; illi intestino exporrecta suffulcent.
- T<sub>1,2</sub> Dextri nervi sexti pars nervorum cerebri propago, ad stomachum exporrecta, multipliciter in ipsius orificio clatus distributa.
- X<sub>2</sub> Sinistri nervi propago, secundum elatiorem ventriculi sedem ad iuncit usq; excurrens, huc quid Y, iecori proxima est, Y<sub>1,2</sub> insignita.
- a<sub>2</sub> Prima (ut dictrine studio nuncupare eam soleamus) ventriculi uena & arteria.
- b<sub>2</sub> Secunda ventriculi accedens uena, que coniuge carre arteria.
- c<sub>1,2</sub> Tertia ventriculi uena cum coniuge arteria & nervo quoq; secundum dextram ventriculi fundit in regionem exporrectam.
- d<sub>1,2</sub> Quarta ventriculi uena coniugem obtinens arteriam, & clatus ventriculi orificium coronari.
- e<sub>1</sub> Rami iam dicti uenae & arterie, qui secundum ventriculi elatiorem sedem ad inferius usq; ipsius orificium contendunt.
- f<sub>1,2</sub> Quinta uena simul cum coniuge arteria & nervo, sinistrum sedem fundi ventriculi perceptu.
- g<sub>1,2</sub> Alia uene ac arterie, ab illis pronatae usq; que licet in seruntur.

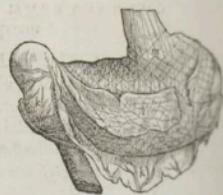
#### DECIMASEXTA QVINTI LIBRI FIGVRA.

- H A C figura stomachum a stomacho ac intestinis liberavit, ac deinceps invenimus, ut interior ventriculi sedes seu superficies cibos & potus amplectens, in conspectum ueniret.
- b Circulare ventriculi tuber ea sede conspicuum, ubi stomachus ventriculo continuatur, aut ubi clatus ipsius consipit orificium.
- i Tuber orbiculatum quoq; in humiliori orificio ventriculi apparet.



#### DECIMASEPTIMA QVINTI LIBRI FIGVRA.

- P R A E S E N S figura ventriculi tunicarum scripsi numerumq; et naturam, quantum pictura afficit potuimus, docet.
- k Tertia ventriculi tunica, a peritoneo pronata, atq; hic a ventriculo magna ex parte diuisa.
- l Secunda ventriculi tunica, minus quam tertia a ventriculo diuisa.
- m Prima intimaq; ventriculi tunica, hac in parte a duabus exterioribus tunicis libera.

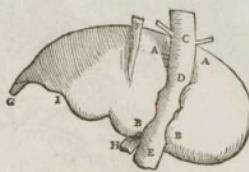


DECIMA

DE HUMANI CORPORIS FABRICA LIBER V.  
DECIMA OCTAVA QVINTI LIBRI  
FIGVRÆ.

369

- P RÆSEN S figura icoris gibbam posteriorē sedem, unde cum caue uenae caudicis portione exprimit.
- A Iecoris gibbi superior pars.
- B,B Iecoris gibbi posteriori p[ro]p[ter]e sedis infima regio.
- C Caue uenae sedes, qua septum permeat, ipsi q[ui]d siboles exporrigit.
- D,E Hoc intervallo sedes notatur, qua caue caudex posteriori icoris sedi innescitur.
- F Portio præcipua icoris septo alligantis uincult.
- G Ligamentum icoris partem in sinistra maxime exporrectam septo connectens.
- H Vene portæ portio.
- I Sinus quo iecur stomacho cedit, qua sinistro uentriculi orificio continuatur.

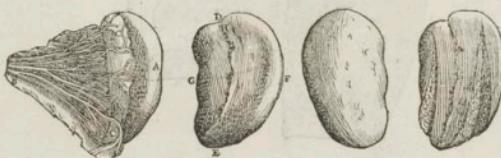


DECIMANONA QVINTI LIBRI FIGVRÆ, QVAE LIENEM OMNI EX FACIE COMMONSTRAT, CV.

iustum ex proportione magnitudinem, uigesima quæ mox subjicietur figura literis

O,O,P explicabit: præfatis uero quatuor quodammodo peculiaribus confitans effigiebus, seu tabulis, in hunc habet modum.

PRIMA. SECVNDA. TERTIA. QVARTA.



QVATVOR DECIMANONAE FIGVRÆ TABELLARVM earundemq[ue] characterum Index.

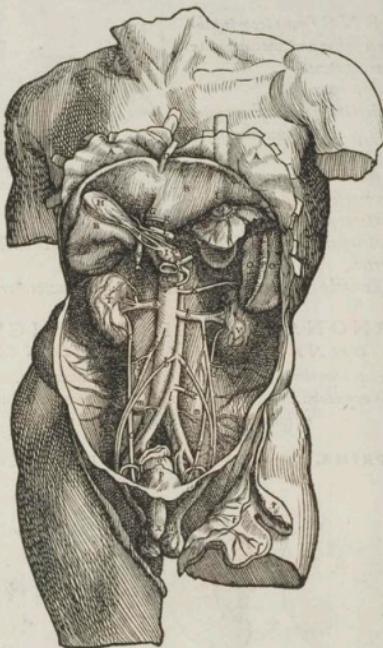
P R I M A lienem anteriori facie exprimit, unde cum omenti portione, seu inferioris superiore risq[ue] omenti membranarum partibus. A namq[ue] lienis sinistrum indicat latus, dexterum autem B,B ac media ipsius sedes omento integuntur. B,B enim inferioris omenti membrane portio C,C nem indicant, lienis usq[ue] deducentem. C uero & C superioris omenti membrana portione signficant, quæ ad uentriculum usq[ue] perforuntur, ab illis usq[ue] pronata quæ in lienem iamiam inferendas uenient.

Secunda effigie decimæ nonæ quinti libri figuræ lienis caua regio exprimitur, ab omnibus quæ D,E, illi committuntur partibus libera, ac hic D notat superiorē lienis sedem, E inferiorem, F sinistram, G dextram. H uero & H lineam indicant in caua lienis regione conspicuam, cui lienis H, usq[ue] inscruntur.

Tertia effigies lienis gibbum commonstrat.

Quarta lienis quoque cauam sedem delineatā continet. At huic duas indidificationes, ut lienis I,K, substantia conformatio quæ oculis subiicerentur. Atque hic I & K sectiones modo dias indicant.

VIGE



VIGESIMAE FIGVRÆ EIVSDEM' QVE CHA-  
racterum Index.

P RÆSENTE figura sectionis scrite duodecima succedit. ab hac enim omnia intestina excutimus, relata duntaxat ventriculi portione superioris orificij ventriculi sedem communstrante. atq; ita hæc figura plerasq; indicat, que nunc oportunius cum charactere indicibus se-riatim insinuabuntur.

A, A Scptum transuersum portio peritoneo succincta, atq; unda cum costis aliquot sursum reflexa.

B, B Cavae icoris sedes.

C Iccoris ligamentum, quo ipsius sinistra pars scptum alligatur.

D Vena per umbilicum icoris exporrecitæ portio, ubi & sinus ille indicatur primum banc admittens venam, que per priuatum ipse in icore humano incisum foramen ad icoris usque sedem per-  
reptat, ubi hic G non procul à K adhucbitum conspicis, ubi & uena hæc in icoris subsstantiam pri-  
mum uerè digeritur.

E Hac sede iecur sinum obtinet, quo cedit stomacho per scptum transuersum ad elatius ventriculi  
orificium contendenti.

F Superioris ventriculi orificium, ventriculiq; portio.

G, G Lineæ impressiones uic tuberculaq; in icoris cauo ubi partem uenam promit conspicua.

H Billis usicula.

I Portæ

- I Portæ uenæ caudex hic abscissis. Verū I quoq; duas indicat uenulas bilis uescicule exponentes.  
 K Iccoris nervus ab illis propagatus, qui clatiōri uentriculi implicant orificio.  
 L Arteria teori & bilis uescicule communis.  
 M Nervus a sexti nervorum cerebri pars propagine initium ducens, que dextri lateris collarum exporrigitur radicibus. atq; hic nervus teori pariter & bilis uesciculae communis censetur.  
 N Bilis uescicule meatus hic abtruncatus uisitatur, qui ad intestina pertinet.  
 O O Lienis anterior cauæ regio. P Lienis linea, cui usq; ipsius implantantur.  
 Q Vena caua. R Magna arteria.  
 S Radices arteriarum in uentriculum, iecur, lichenem, omentum, mesenterium, ipsiāb demum intes-  
 na ecurrentia.  
 T Dexter ren, pingui sua obductus tunica.  
 V Sinister ren, similiter pingui ipsius inuolutus tunica.  
 X Vena in sinistri renis pinguem diffusa tunica.  
 Y Vena dextre renis pingue tunicam accedens.  
 a Vena arteria dextro reni sero sum sanguinem deducens.  
 b Vena arteria in sinistrum protensa renem, emulgentesq; vulgo non secus appellata, quam illa  
 que dextro reni sunt propriæ.  
 c Meatus ex dextro reni urinam in uescicam deferens.  
 d Meatus quo sinistri renis urina in uescicam ducitur.  
 e Seminalis uena sinistrum accedens testem. f Seminalis uena, dextri testis.  
 g Surculi a seminalibus uenis qua peritoneo committuntur, in ipsosq; adeo uerius testes progressu,  
 ad peritoneum deriuati.  
 h Seminalis arteria dextrum testem petens.  
 i Arteria seminalis quo sinistro testi est propriæ.  
 k Arteria in humilio rem sementerij sedem ad colon intestinum et rectum excurrentis radix.  
 l Arteria magna super cauam uenam a scens, ac ipsius magna arteria & caua supra ofsis fa-  
 cri initium in duos trunci diuiso.  
 m,n Precipue uenæ ac arteriæ earum que geniculatim a magnis uasis lumborum carnibus ipsiāb  
 peritoneo offeruntur.  
 n Arteria magna sacer ofsis foramina accedentes.  
 o Recti intestini pars a colo libera, atq; ut inter dissecandum sit, uinculo intercepta.  
 p Vesica urinæ receptaculum.  
 q Semen a teste ad penem deferentis uasis portio, quæ secundum pubis os deorsum ad uescicæ ceru-  
 ci initium retrocurget.  
 r Cutis que penem inuestibat. f Scortum.  
 t Carno & membrana pars, que hanc secus atq; scortum, utrungq; ambiebat testem.  
 u Tunica a peritoneo imbi pronata, ubi seminalijs uasis iter præbet. estq; hæc exterior testis tu-  
 nica, carum quas testibus singulis proprias peculiaresq; numeramus.  
 x Denudati penis portio.

## VIGESIMA PRIMA QVINTI LIBRI FIGVRÆ

QVÆ TRES PROPRIAS CONTINET TABEΛ.

las sectionis serie inutem subseqentes, ac appositissime renū sinus meatusq;  
 urinariorū principia ostendentes.

PRIMA.

SECUNDA.

TERTIA.



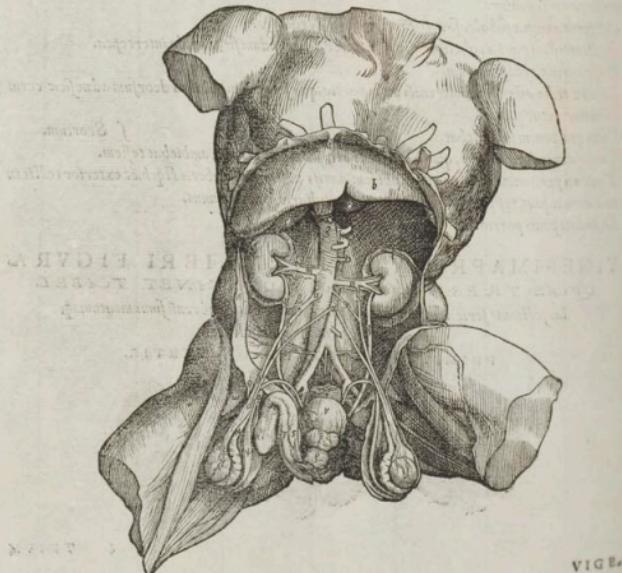
t 2 TRIVM

**P R I M A** tabella sectionem secundum renis longitudinem per gibbum ipsius inducitam habet adeo profundam, ut in secundum renis pertinet atque solum interim nulla renis substantia abla<sup>ta</sup>, p. t. a portione. Significet igitur & dexter renis anteriorem partem, & uero posteriorem. & y. ori y. ficia sunt rimatorum primi sinus renis, seu ipsius membranæ corporis, qua inueni illi rami coeunt. Hic ad. enim ramus necessariò per sectionem in meatus cotidie dividuntur. & primi sinus corpus, seu membra num corporis in quo uena & arteria renis terminantur.

& Foraminulum hoc urinarij meatus est initium.

**V**rinarij meatus pars. Super membranæ hoc corpus & insignitum, secundus renis confi stit sinus, cuius interius & corpori illi membranæ proximum latus in hac sectione tantum apparet. Eius enim partes que in exterioria ad utrumque septum ex renis substantia conformati latus pro g. n. ducuntur, ipsiusq. sinus uelut bipartitum efficiunt, nisi specillo in circuitu sub hinc & deducto intueri nequis. Septum namq. illud presenti sectione in duas partes, anteriorē scilicet & posteriorē diuisum cernitur, ac quidem partem ipsius notat anteriorē, & uero posteriorem. Secunda effigie omnia cum super commemorata sunt communia, nisi quid uniuersa propemodū renis substantia, septum illud constitutus, culeto orbiculari adempta sit, neque alter san septi illius figuram ob oculis ponere licuit. Conspicitur hic itaq. secundus renis sinus uniuersus, at non quemadmodum est bipartitus, eo quod septum abstulerim sinus hunc in exteriori ipsius laterre dirimentem. igitur & & & & & eadem hic que in prima tabella notant. Circulus autem q. inter & & & & & ductus, secundum renis indicat sinus, & uero anteriorē partem primi sinus, seu membra num corporis, quae & ec in ramos discinduntur. corporis membranæ posteriorem partem indu cat. adeo ut & & & & & sinus membranæ notent corpus, seu primi renis sinus; & autem urinarij meatus insignitur origo. Tertia tabella primi sinus seu membranæ corporis nam omnes infinitat, renis enim substantia, que summis eius sinus ramis adnascit, penitus derasa est. Atque hæc circa characterum operam sunt obuita.

### VIGESIMA SECUNDA QVINTI LIBRI FIGVRA.



PRAESENTE figura sectionis serie uigesima succedit. in hac namque costarum aliquot fines effradi, & extorsum sursum reverti occurunt, ut teoris gibbum ita hic spectare tur, ut ipsius cauam in uigesima figura in conspicuo erat. Renes biceps pinguis illorum tunica denudati se offerunt. In hac figura uenarum arteriarumque seminalium exortus ductus est etiam ostendit, priuatum à caue uene caudice ramulum pronasci effinximus, qui sinistram feminam co-miscetur uena. Praterea peritonaeum quā ipsius seminarij iter prebet, una cum tunica à perito ne pronata, testemque & sui lateris uasa feminaria amplectente, difficilem est, & cum feminis uasis testes cum suis musculis obuij sunt. Insuper pubis ossa inuicem ita dirempita atque adeo recta uideatur, ut inueni insigniter debificantur, & uiscera, & glandulosum corpus uiscerale ceruicis progressu occultis subiectatur. Quod autem à dextro femore cutē prorsus & sinistro aliqua ex parte ademimus, neminem ambigere reor.

a. Peritoneum par cum septi transuersi portione, & effractis costis sursum extorsumque reflexa.  
b. Iecoris & gibbum.  
c. Cavae iecoris sedes.

d. Precipuum iecoris ligamentum, ad dextrum latus mucronatae cartilaginis confixum, & hic à iecoris anteriori sede magna ex parte diuulfum.

e. Ligamentum iecoris partem in sinistrum protensam septo committens.

f. Vena porta portio, sūd cum arteria & neris incur patentibus, et bilis uiscule meatus intefiti na petente, hic uinculo est intercepta, & dein praeficitur.

g. Vena caue caudex. h. Arterie magnae truncus decorsum spinæ exporrectus.

i. Principium uena pingue sinistri renis tunicam adcentit.

k. Radices arteriarum in intefita excurrentia, & uentriculo, iecori, bilis uiscule, lenti, et ipsi demum omnia ramos offcentrum.

l. Initium uena dextri renis pingue inuolucrum patentis.

m. Vena ac arteria dextrum accidentes renem.

n. Vena ac item arteria sinistro reni seruorum sanguinem deducentes.

o. Dextrum renis pingue inuolucrum, ab anteriori sede renis liberatum.

p. Sinistri renis pingue inuolucrum, ab anteriori etiam sede sui renis diuulfum, et peritonaeo unde principium ducit, adhuc connexum.

q. Et dexter & sinistri meatus, quo urina èrenibus in uiscam fertur, q. insignitus est.

t. Seminalis uena dextrum accedens testem.

u. Principium seminalis uene dextrum testem adcentit, quod in star rotundi tuberis prominet.

x. Seminalis uena sinistro testi exporrecta.

y. Venuula à uene caue caudice pronata, ac uene feminali sinistra commixta unita. Quamvis enim hæc uenula rarijs occurrat, tamen quum in alijs figuris sinistra uena absque hac declinatur, illaque hic nihil obscurat, ipsam exprimere usum est.

z. Seminalis arteriarum origo.

ß. Surali, quos uena feminaria peritonaeo inihi depromunt, quā ipsi connexa decorsum ad pubis ossa contendunt.

γ. Dextra feminalis uene, & item arteriae, per peritonaeum supra pubis ossis coxendicis regio nem defensum, ac defensum pariter semen à teste deferens uasis, quod n. & m. notabitur.

δ. Vena feminalis & arterie commixta, & corporis quod uaricu imaginè conferam, initium.

ε. Varicosi corporis in testem insertio. §. Testis intimo ipsius inuolucro obteclitus.

η. Principium semen à teste deferens uasis.

ι. Sedes qua deferens semen uas sursum secundum testis humillimam sedem refleclitur, & à teste ipsi non amplius connatum, abcedere incipit.

κ. Hic semen deferens uas nullam amplius convolutionum ostendit speciem, at sursum in star neru teres porrigitur.

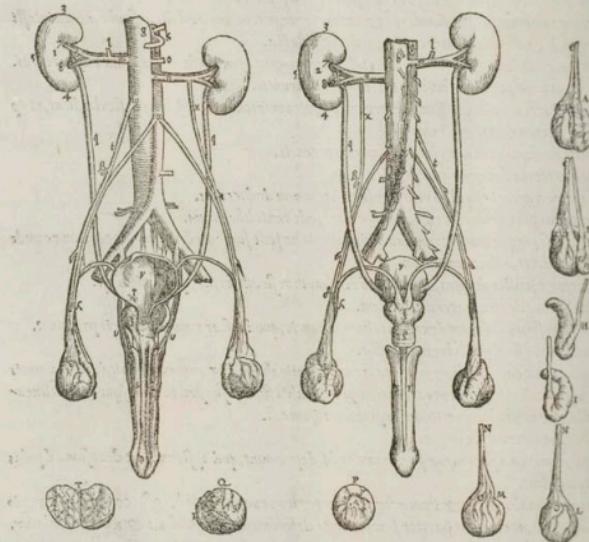
ν. Uiscerum receptaculum.

ꝝ. Glandulosum corpus uiscerale ceruicis initio adnatum, & semen deferentium uasorum insertio-nem excipiens.

- § Circularis uescica cervicem ambiens musculus.
- ¶ Duo penes constituentia corpora, quorum sinistrum a suo principio quod a sinistro pubis offertur, liberatum est: dextrum autem corpus suo principio adhuc pubis dextro ossifermatur. Præterea hic S nostræ figura in cœpicio est, quæ penis flaccidus lagidusq; cù uescica effingit.
- ¶ Venarum & arteriarum nervorumq; penem adcuntim scries, tam apte ac in huiusmodi figuris id moltri datur expressa.
- Φ X Primum exterius uescica testis peculiare involucrum à peritoneo inibi pronatū, ubi φ ascripsimus, ubi vero χ locatur, ea eius involucrum sedes notatur, qua hac insinata testis parti connascitur.
- ψ Testis musculus iam dicto involucro innatus.
- ω Musculus femur mouentium scutinus hic se spectandum offert, quæ super coxendictos dorsum ducentur.
- \* Recti intestini portio, quæ in corpore dum intestina reliqua auferuntur, relinquit confusa.
- Sa præ hanc recti intestini portionem eleganter quoque uene cauæ & arteria magna distributio circa ossis sacri regionem uisitatur.

## VIGESIMAE TERTIA QVINTI LIBRI

FIGVRÆ.

VIGESIMAE TERTIAE FIGVRÆ, IPSIVSQ; PARTIVM  
& characterum Index.

VIGESIMA tertia figura multas peculiares obtinet, tabella sive simul illa que mox præcessit, ac ordine uiginti secunda fuit, potissimum ad uirilium organorum generationis inspectionem facit, & ambas quam primum characteribus insignirentur, decimoctavo butus libri Capiti præponendas dicebam, unde etiam in utrisq; eadem profras et characterum ratio. Verum quod iam satius fore arbitrer omnes præsentis libri figuræ hic seriatim collocari.

locari, priuatum indicem huic uiginti etertia figurae dedicabo, characteres que huic & uige  
sime secunde communes sunt, deno non grauate explicaturus. Porro in hac uiginti etertia figura  
duae sunt praecipue effigies, quarum unam non inopportune dextram, altera uero sinistram  
appellabimus. ac in utriusque quidem effigiebus renes, uerba & feminaria organa cum venae caue  
et arteriae portionibus exacta e corpore fiximus. Atque hæc quidem in dextra anteriori facie,  
in sinistra autem posteriori delineantur. Et in dextra adhuc priuatim uisicam, & ipsius cervicem  
seu meatum feminum urinæque communem aperimus, quam in sinistra adhuc sine integratam  
admodum in charactere exlicatione dicturus sum diffusus, simulatque effigies expreftero, que  
sinistrum latus & inferiorem presentis uiginti etertia figurae sedem occupant, ac manusculis  
Latinorum literis in hunc modum notantur.

A. B. Duabus his tabellis dextrum et lefsum anteriori facie, at magis secundum sinistrum latus ostendit  
tibus, id est exprimitur, uerum superior A insignata ab inferiori B indicata in hoc differt, quod  
ipsa semen deferens uas fistulam inturbat ostendat: quam interim inferior B notata defor-  
nit semen uasis partem, que secundum testis anteriora iursum fertur, ne amplius testi adhuc  
tur, ex sua se de sinistro rorsum habet reflexam, detrusumque ut insertio applicatioque uenae &  
arteria feminina ad testem in conspectum ueniret. At hoc characterum utriusque effigiebus  
A & B in signatis communis opera reddentur dilucidiora.

C. Vena & arteria feminales illas abruncate, ubi iam ex magna peritonæ amplitudine exciden-  
tes in uicem implicantur, commissuramque, ac corpus quod uaricosum mihi appellabitur efforma-  
re incipiunt, seu huius uaricosi corporis quod pyramidisq; similabitur conus.

D. Basis uaricosi corporis, seu sedes quæ uena & arteria feminalis testi inseruntur, & ramulos in  
testis intimum involucrum & testis substantiam spargunt.

E. Vasis semen à teste deferens initium.

F. Reflexus uasis semen deferens secundum testis humilitorem sedem.

G. Sursum concordens deferens semen uasis portio, & ipsius regio in qua amplius testi connec-  
sci desinit.

H. Praesens effigies deferens semen uasis portionem ostendit, que testis intimo connata erat in-  
uolucro: & foraminula illa asperitateque cernuntur, que in eius uasis se de post sectionem con-  
spicuntur, que involucro illi connascitur.

I. Hæc effigie eadem uasis semen deferens portio, que et mox praecedentem delineatur, uerum hæc  
sedem eius portionis ostendit, que gibba est, testi que in uolucro non connascitur.

L. Testis quo semen deferens uas abscuum est, ipsi cœpi adhuc testis cum intimo ipsius in uolucro et  
uaricoso corpore remansit.

M. Hæc eadem cum effigie L notata indicat, uerum ut illa anteriorum testis faciem exprimebat,  
ita hæc posteriorum: & duæ subsequentes note utriusque sunt communes.

N. Prima uene & arteria feminina commixcio, seu uaricosi corporis conus.

O. Uaricosi corporis basis, & in testis substantiam ipsiusque intimum involucrum insertio.

P. Testis suo intimo adhuc obductus in uolucro, sed a uarico liberatus corpore, & superiore  
ipsius regionem ostendens, in qua uaricosum illud corpus inseritur. Apparet namque hic for-  
mina ramulorum uaricosi corporis, qui (uti dicebam) testi implantantur.

Q. In hac effigie intimam testis tunicam in uolucrum uouacuam dissecui, & ex altero latere à te-  
R. testis substantia eius in uolucri partem R notatam distret, in posterioraque reflexi, ut ductus in eo  
spectum uenirent, qui à ramis in uolucrum intertextentibus in testis substantiam pertinent. Al-  
S. teram uero huius in uolucri partem S insignitam, testi adhuc connatam reliqui.

T. Hæc testis per medium dissecus iacet, usus enim per ipsius substantiam diffusorum, ac V & V'  
naturam distributionisq; seriem commixtans. Qui uero modo subsequuntur characteres, duas  
grandioribus & magis praecipue uiginti etertia figurae effigiebus proprijs habentur.

1. Hæc numeri nota indicatur anterior renis regio.

3. Superior renis regio.

2. Posterior renis regio.

5. Externum renis latus.

4. Inferior renis regio.

6. Internum renis latus: in quo 6, 7, & 8 sinus eius lateris indicant, uerum 6 priuatim notat eius si-

7, 8. nus tuber, 7 autem & 8 sinus eius angulos impressionesq;

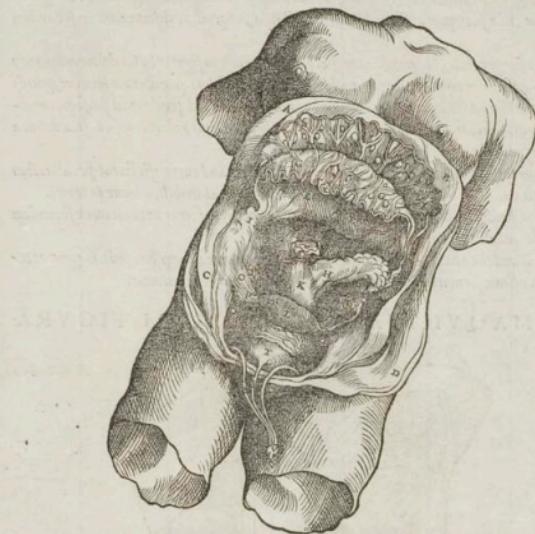
g. Vena canæ caudæ, imbi abcessus, quæ decorsum tendens incur superauit.

- b Arterie magna trucus inibi resects, ubi primum sub scapo transuerso in peritonei amplitudinem fertur.
- k Radices arteriarum que mesenterio & inferiori membranæ omenti digeruntur.
- l Vena pingue dextri renis tunicam perentis principium.
- m Vena & arteria dextra renis seruum sanguinem deducentes.
- n Vena & arteria sinistra renis in seru sanguinis ductu famulantes.
- o Vena in pingue sinistri renis tunicam excurrentis origo.
- q,q Meatus urinam e renibus in uescice amplitudinem deportantes.
- r Meatum urinam uestice deducentium in uescicam inferto, ac in dextra quidem effigie orificia indicantur, qua bi meatus in uescicam pertinent, & membranæ processus quoq; his orificijs praefecti, sinistra autem effigie sedes indicatur, qua illi meatus primum uestice applicantur.
- t Seminalis uena dextra.
- u Tuberculum seu protuberans seminalis uenæ dextri lateris principium.
- x Vena seminalis sinistrum petens testem.
- \* Seminalium arteriarum ex magna arteria caudice initia.
- β Surculorum radices quo uene seminales peritoneo offerunt, quæ illi secundum lumborum regionem committuntur.
- δ Vena arteriæ seminalium coitus commixtio ue, & uaricosi corporis initium.
- ε Vena & arteria seminalium ad testem inferto, seu uaricosi corporis basi.
- ꝝ Testis intimo ipsius involucro adhuc obiectus.
- \* Principium uasis semen atque defferentis.
- ꝑ Ductus uasis semen atque defferentis secundum posteriorem testis regionem.
- ꝑ Locus quo defferens semen uas rursus secundum testis humiliora sursum fertur, neq; ampliata fit contractus, uti faciebat ab ipso ad id.
- \* Sedes defferentis semen uasis, ubi primum nerui modo circa omnem revolutionem spiram uestrum properat.
- ꝑ Hac deinde defferens semen ad posteriorem regionem uene ac arteriae seminalium reflexum, in peritonei amplitudinem contendit.
- ꝑ Dextri semen defferentis uasis cum sinistro coitus, proper uestice ceruicis initium.
- ꝑ Vena, que in dextra effigie priuatim adaptata est, ipsius communis trans cauitatem.
- ꝝ Glandulosum corpus uisorum semen defferentium insertionem excipiens, ac in dextra effigie loqua sectione ad meatus uasis urinarij amplitudinem distellum.
- ꝑ Amplitudo cauitatis ceruicis uestice, in quam uas semen defferentia insertionem moluntur.
- ꝑ Musculus uestice ceruicem ambiens, ac urina excretioni praefectus.
- ꝑ Duo penes potissimum constitutia organa.
- ꝑ Vena ac item arteria penem ceruicemque uestice accedentes.
- ꝑ Sedes notatur meatus urinæ seminique communis, que reliquo ipsius ductu amplior in penis glans deuestitur.

VIGESIMAE QVARTAE FIGVRÆ, EIVSDEM QVB  
characterum Index.

*FIGVRÆ* sequentem paginam occupante multebris corporis trucus humi strati ex primiuntur, cuius peritoneum undam abdominis musculis adaptatum est, ac in latera (uti inter secundum fit) reflexum. Deinde intestina omnia à mesenterio praesciuimus, recto intestino adhuc in corpore relicto, simul cum integro mesenterio, cuius membranas hic aliquas ex parte evanescere direminimus, ut mesenterij natura oculis subiectetur. Venum praesens figura in hoc potissimum delineata est, ut uteri & uestice possum ita ostenderet, quemadmodum in hac multe ute nobis nulla ex parte moto, is occurrit. Nulla enim hic ab utero diuisa est membrana, sed omnia integrata hic iunguntur, quemadmodum in mediocriter obesis mulieribus tam amotis intestinis fecerint obuiam ueniunt. Multe res namque adeo pingues sunt, ut longo etiam morbo coactae & macilenta sint, nullum uisorum scribam (nisi membranis mutuo dirumptis) ostendam.

VIGE



A,B, C,D Peritonei anterioris sedis interior superficies.

E,E Mesenterij pars tenuia intestina dorso connectens.

F,F Altera mesenterij membrana notatur, ab altera quam G,G insigniū diuisa. V tragi autem membrana usorum per mesenterium scricum, et glandularum usorum distributionibus interpositarum naturam indicat.

H,H Hac mesenterij parte colon intestinum, quarecto erat proximum, committebatur.

I Hac mesenterij parte, colintestini initium, seu ipsius cum tenibus intestinis continuatas, deinceps quoq; intestinum confinebant.

K Rectum intestinum inibi praefectum ubi colon definit, que sedes est e regione connectus sacri ossium cum infima lumborum uerbera.

L Anterior uteri fundi sedes, a qua nihil prouersus auersum cernitur.

M Dexter mulieris testis.

N Mulieris sinister testis, atque huius anterior pars hic tota oculis subiicitur, quum interim dextre testis modica uideatur portio: id est id est accidit, quod dextrum testem ita delineauerimus, quem admodum uterque testis membrana tegitur feminaria: mulieris usus deducente, atque a peritoneo nata: si instrumentum uerbo testem illa membrana detinimus, quid folius manus, nullo adhibito cultro, sit beneficio. Hac namque membrana anterioris testis sedi nulla ex parte adnascitur, sed incubuit solum.

O,O Membrana a peritonei dextra sede pronata, et testem dextrum una cum huius lateris feminis, ac illis que uteri elatiorem sedem implicant usus, dorso committens, utrumque partem continens, et denique cum alterius lateris membrana secundam uteri tunicam constitutus.

P Hac in puer dicta membrana carne excurrent fibræ, dextrum uteri constituentes mucillæ.

His

Q. His characteribus sinistræ lateris membrana notatur, quæ illi correspondet, quam nuper O, O indicarunt.

R, S Vteri cervicis anterior pars, inter R & S et adhuc obducta tunica, quam peritonei partes il li offerunt, que ipsiusa exporrigit, deducuntq; ac illum peritoneo adnectunt. Cæterum inter uallum inter R & S consistens, uteri cervicis amplitudinem quodammodo significat. Ruga ue rò bic conficitur, illæ sunt quas uteri cervix in se collapsa, neq; alias distenta, inter secundum communisfrat.

T Uscica, cuius posterior facies hic potissimum spectatur, ita enim in figurae buius delineatione oculum dirrimus, ac si in corpore prostrato, posteriore uiscice sedem que uterum spectat, potissimum cernere voluissimus. Si enim praesens muliebre corpus ita ut id quod modo subsequetur, se reatum arbitrariemis, etiam fecus atq; res se habet, uteri fundum multo elatus ipsa uiscica delineata tunc effecti persuaderet.

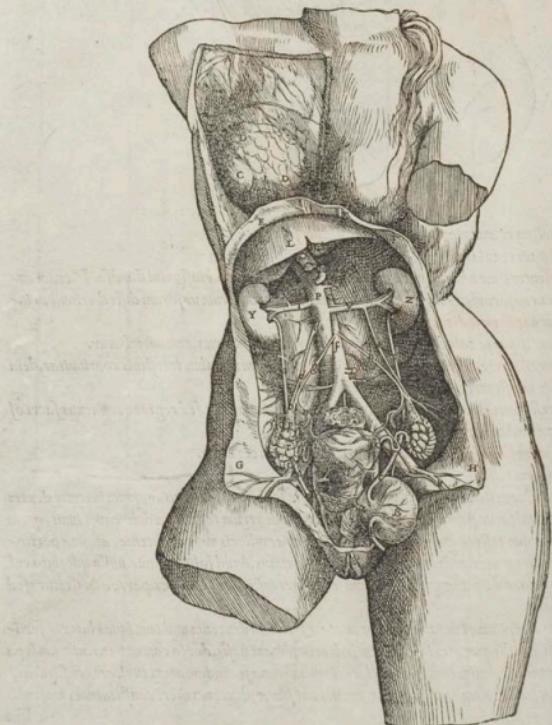
V Umbilicus est portio, à peritoneo inter secundum liberata, & und cum uafis fœtui peculiaribus dicorum reflexa.

X Portio uena ab umbilico iecur petenti.

Y Meatus a uiscice fundi elatißima sede ad umbilicum pertinens, ac fœtus urinam inter secundum & intimum ipsius involucrum deducens.

Z, et & Due arteriae ab umbilico huc secundum uiscice latera prorepentes, atq; hac sede magna arteria ramis pubis osium foramina potissimum adcuntibus inferte, seu continua.

### VIGESIMA QVINTA QVINTI LIBRI FIGVRÆ



A præsentis figura dextra mamilla cutem abstulimus, ut quām fieri posset proximè mammilla rū natura hic oculis subiectetur. Deinde uenriculum, & cum intestinis mecenterum et liene re secuimus, recto interim intestino non secus quām in mox præcedente figura relicto. Ad hæc, ute rum suo extimo quod peritoncum ipsi porrigit inuolucro quodammodo spoliavimus, omnes mem bramas quām liciuit accuratissime paxim, id est amputantes, ut seminis materiam testibus deferentia & rursus usque ab his utero deductentia uasa in conspectum uenirent. Vescicam uero deor sum in sinistrum latus refleximus, una meatum à dextro rene ipsi urinam deferentem abrumptes, ut urinam uiscice deferentium meatum infertio appareret, ipsaq; uiscica uteri inflectionem non occuparet. Postremò pubis obsum portionem ab hac figura excuimus, quo uteri cœruix ac uiscice etiam collum apposite uidenterent.

A, Vena ad mammillas subinde excurrentes ab illis que cum summo humero obductæ offeruntur.

B Vene ab illis pronatae que per axillam in manum porrigitur.

C Præcipuum mamille corpus.

D, D Glandule ac adeps undecimq; corpori illigando so ac C insignito adstratæ.

E, F G, H Peritonei anterioris sedis interior superficies, est enim hic anterior peritonei regio, ad latus, & sursum summi flexa.

I, K Venerum ac item arteriarum sub pectoris offe deorsum à ingulo proteruentium portiones.

L Iccoris gibba sedes.

M Iccoris cauum hic quoq; aliqua ex parte conspicuum.

N Vene ab umbilico iecur petentis portuncula.

O Vene portæ caudex hic sinu cum usq; ipsi attenuatis præfectus.

P Vena cauda.

Q Arteria magna.

R Arteriarum uenriculum, iecur, licinem, omentum ac intestina petentium radices.

S Principium uene pingue pingue sinistri reni tunicam implicantis.

T Vena ac arteria dextra reni serofum humorum deducentes.

V Vena ac arteria sinistro reni serofum humorum deferentes.

X Principium uene pingue dextræ reni tunicam adcentis.

Y Dextrarenis anterior sedes.

Z Sinistri renis anterior facies.

a, a Meatus à dextro rene urinam in uiscicam deducens, & ad humilius a effractus, portio autem bu

b, ius meatus reliqua, ac uiscice adhuc continua, b insignitur.

c, c Meatus urinam à sinistro rene in uiscicam deferens.

d, d Dextra seminalis uena, cuius initium elatius d indicat.

e Seminalis uena sinistrum petens testem.

f Seminalium arteriarum ortus.

g Seminalis arteria dextra.

h Seminalis arteria sinistra.

i, k, l Anterior uteri fundi pars, ac dexterum fundi obtusum indicat angulum, k autem sinistrum, l utrōrumq; regionem uteri ubi ipsius fundi constitut orificium, ipsiusq; ceruix inchoatur.

m Rectum intestinum, quo minus utrungq; figura latu inibi ubi par utrinque est ratio onerem, unit duntaxat lateritiam characteres opportune adhibeo.

n Vene ac arteria seminalis portio, uterini fundi superiorum accedens sedent.

o Vene ac item arteria seminalis portiones testem adcentes, et inicem cocentes, corpusq; inflar

p. pyramidis constituentes, ac pbuis corporis basim notat, testi commissam.

q Amuper dicto corpore eiusmodi uascula in membranæ excurrent, testem peritoneo committentes.

r Testis anterior facies.

s Vasis semen à teste in uterum deferentis initium.

t, e Vasis semen deferentis reflexus, quos id circum testis latera conficit.

ii Valis

- u *Vasa semini deferentis ad uterum progressus.*  
 x, x *Vteri cervix.*  
 y *Vasa inferiore uteri fundi sedem ac uteri cervicem implicantia.*  
 e *Vena uterina ab illis ussis accedens, quae uteri cervicem intertexunt, atque hic etiam chara-  
 ter urinariorum meatum insertionem notat.*  
 a, b *Vesica fundi posterior sedes.*  
 y *Vesica cervicis musculus.*  
 d *Hac sede vesica cervix uteri cervicis implantatur.*  
 e *Cuticulares cervicis uteri orificij carunculae, atque hic uteri colles & cervicis ipsius orificium,  
 circa characterum operam neminem latent.*  
 f *Arteria humillima mefenterij partem accedens radix.*  
 n *Vasa ab illis que crux aduenit uenis ac arterijs sursum ad abdominis musculos aſcendentia.*

VIGESIMA SEXTA QVINTI LIBRI  
 FIGVRÆ.



VIGESIMA SEXTA FIGVRÆ EIVSDEM QVE CHA-  
 racterum Index;

- PRAESENS figura uterum undcum illum peritonæo alligantibus membranis de-  
 pore exscutum monstrat, atque ipsius cervix adeo hic sursum est conuoluta euerſa, ut fu-  
 di uteri orificium in conſectuſit. Vesica uero fundum & cervicem quoq[ue] ac proruimus, ut vesica  
 cauitas meatumq[ue] urinariorum insertio in proptato efficit.  
 A *Vteri fundi anterior facies, nulla membrana proſus detecta.*  
 B, B *Vteri cervix.*  
 C *Fundus uteri paraglandis modo in superiore uteri cervicis sedem protuberans.*  
 D *Orificium fundi uteri.*  
 E, E *Membrana uterum peritonæo connectens, ipsiusq[ue] uasa continens.*  
 F *Sinister uteritextilis.*  
 G *Vena & arteria seminalis.*  
 H *Portio uene ac arterie seminalium, uteri fundi superiorem sedem accedens.*  
 I *Portio arterie & vena seminalium testem accedens.*  
 K *Vas semen a teste in uterum deducens.*  
 L *Vesica cauitas.*  
 M *Vriniorum meatum insertio.*  
 N *Vriniorum meatum frustula hic propendente.*

VIGE-

PRÆSENS figura uterum à corpore excludit et magnitudine refert, qua postremo Patauij dissecare mulieris uterus nobis occurrit. atq; ut uteri circumscriptionem hic expressimus, ita etiam ipsius fundum per mediū dissecavimus, ut illius sinus in confundum veniret, unde cum ambarum uteri tunicarū in non prægnantibus substantie crastitie.

A, A. B, B Vteri fundi sinus.

C, D Linea quodammodo instar futurae, qua scortum donatur, in uteri fundi sinus le uter protuberans.

E, E Interioris ac proprie fundi uteri tunicae crastitie.

F, F Interioris fundi uteri portio, ex clatio ri uteri sede deorsum in fundi sinus pro tuberans.

G, G Fundi uteri orificium.

H, H Secundum exteriū fundi uteri inuolucrum, à peritoneo pronatum.

I, I et c. Membranarum à peritoneo pronatarum, uterum continentum portionem uterini hic asseruimus.

K Vteri ceruicis substantia hic quoque conspicitur, quod scelto qua uteri fundi diuimus, inibi incipiebat.

L Vesicula ceruicis pars, uteri ceruici inserta, ac urinam in illam projiciens.

Vteri colles, si quid hic spectandum reliquit, etiam nullis appositis chartis etenim, nulli non patent.

S. VIGE-



ANDREAS VESALII BRUXELLENsis  
VIGESIMA OCTAVA QVINTI LIBRI FIGVRA.

HAE C figura canum non prægnantē exprimit uterum, quem propter uterum descriptiones hic humano utero adjicere uisum est, uti magis adhuc uaccinum, quem modō subiungemus.

A Vena & arteria seminalis.

B,B Vene et arterie seminaliū portiones, uteri superiori sed iuxta porrigit̄.

C Testis, ac uas semen deferens.

D,D Membrane uterum peritonæ committentes, & secundum ipsius inuolucrum efformantes.

E Vena ac arteria uteri cervicem & humiliorē fundi partem implicantes.

F Dextra fundi uteri pars, secunda ipsius tunica adhuc uniuersim obducta.

G Sinistra fundi uteri pars, quam media ex parte, exteriore ipsius liberauit.

H, mus inuolucro. G enim exterius, H uero interius notant.

I Sinistri lateris iuxta semen deferens, hic d' teste liberatum, ac in ipsius scde feruatum.

K Regio, qua fundi uteri orificium consistit.

L Utteri cervix etiam sinistra ex parte exteriori inuolucro detecta.

M Portio cervicis uiscice.

N Cutis ad pudendum adhuc reliqua.



VIGESIMA NONA QVINTI  
LIBRI FIGVRÆ.

PRÆSENTI figura uaccini uteri fundum, & ipsius cervicis portionem ita delineauit, ut magna fundi cervicis sedes exteriore inuolucro sit detecta, interiorq; tunica oculis subjiciatur.

A Testis sinistri.

B Vas semen deferens d' teste in uterum.

C Sedes orificij fundi uteri.

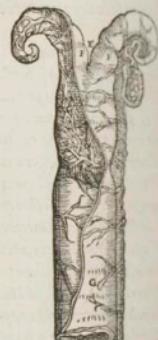
D Sedes ubi uterus geminus sit, adhuc tamen utraq; parte simul exteriori uteri inuolucro obiecta.

E Hac scde prorsus due uteri partes inuicem, arictum cornuum modo dirimuntur.

F,F Externum uteri inuolucrum his sedibus adhuc scrutatum.

G Interius uteri inuolucrum innumeris ac uermium implexu non absimilibus usq; intextum.

H Membrane hic adhuc uisitetur portio, uterum sinistrum in scde peritoneo committentis.



TRIGESIMA QVINTI LIBRI FIGVRÆ

QVATVOR PECULIARIIBVS COMPLEXA TABVLIS.

PRIMÆ. SECUNDÆ. TERTIÆ. QVARTÆ.



TRIGE-